

EXPORT

10 2019 **A PODNIKÁNÍ**

PŘÍLOHA TÝDENÍKU EURO A MĚSÍČNÍKU PROFIT

ROZHOVOR

V Indii roste český podnikatelský inkubátor a průmyslový klastr, říká ředitel kanceláře CzechTrade v Bengalúru Ivan Kameník

REGION POD LUPOU

V Thajsku skončila vojenská junta, civilní vláda obnovuje jednání o volném obchodu s EU

ÚSPĚŠNÝ EXPORTÉR

Rodinná firma ze Slavkova spustila na jihu Indie prodej interiérových příček

Indie a jihovýchodní Asie

Nejlidnatější státy zlepšily podmínky pro exportéry

SMART ENERGY FORUM

19. LISTOPADU 2019, PRAHA

zahraniční experti • bezplatné poradenské centrum • odborné workshopy • testovací jízdy elektromobilů

NEJVĚTŠÍ KONFERENCE A VÝSTAVA

www.smartenergyforum.cz

Partneři:

FENIX

solar**edge**

SIEMENS

IPRE

Asie 4.0

Indická vesmírná sonda nazvaná Čandrjagan-2 se v září pokusila přistát na Měsíci. Skoro to vyšlo. Řídící středisko ztratilo se sondou kontakt v momentě, kdy jí dělilo od hladkého přistání pár kilometrů. Indie by se stala teprve čtvrtou zemí, která by dokázala své vesmírné plavidlo na Měsíc dostat.

Dvojitá symbolika této operace je zřejmá. Indie má ambici zařadit se mezi hospodářské velmoci a nálepku lidnaté, ale nerozvinuté země chce vymazat sázkou na modernizaci a nové technologie. A ekonomika pod takto tvou premiéru Módího, který letos podruhé triumfálně vyhrál volby, začala dosahovat neoddiskutovatelných úspěchů. Jenom se některé reformy nedaří dotáhnout úplně do konce – až k tomu „hladkému přistání“.

Obdobná změna přichází i v dalších zemích jižní a jihovýchodní Asie. Atraktivita těchto trhů se ještě před pár lety zásadně zdůvodňovala jejich lidnatostí. Nenasycený region s dvěma miliardami obyvatel přece znamená nekonečnou masu spotřebitelů a levnou pracovní sílu pro továrny západních koncernů. Tyto dva plusy v regionu trvají. Země jako Indie, Vietnam nebo Indonésie ale k tomu chtějí stále víc přidávat i vědu a výzkum a samy vyrábět zboží s vyšší přidanou hodnotou.

Takže jestli se dřív odtud do světa dostávaly ekonomické zprávy spíše o úrodě rýže, dneska nabízejí jihoasijské státy jiné titulky. Vietnamci

třeba loni v Ho Či Minově Městě s velkou pompou dostavěli impozantní mrakodrap Landmark 81, který se stal s výškou přes 460 metrů největší budovou celého regionu. Indonésané vynalezli biodegradabilní plast vyrobený z manioku. Vědci v Indii zase letos oznámili, že sestrojili automobilový motor, který místo benzínu používá k pohonu destilovanou vodu, přičemž na deset litrů vody prý ujede plných 200 kilometrů. Thajsko chce přejít na principy dosud spíše evropské myšlenky Průmyslu 4.0. Dokonce spustilo iniciativu s příznačným názvem Thailand 4.0.

Na jihu Asie se zároveň zlepšují podmínky pro zahraniční firmy. V Thajském království letos skončila vláda vojenské junty a do země se vrací investoři. Vietnam umožnil zahraničním podnikům založit v zemi svou dceřinou společnost, aniž by k tomu musely mít místního vietnamského partnera.

Svou přítomnost v regionu chce proto navšit i český byznys. **x**

Tomáš Stingl,
šéfredaktor

OBSAH

TÉMA

Tygři z jižní Asie už nesázejí jen na levné dělníky 4

REGION POD LUPOU

Na indický trh se vrací Jawa 8

Ivan Kameník: Český klastr pomůže firmám rozjet výrobu přímo v Indii 10

Temná strana růstu: Indie se topí v odpadu 12

Nové kanceláře v Bengalúru zdobí české skleněné přičky 14

Junta skončila, Thajsko se vrací do mezinárodního byznysu 16

V Singapuru bude vedle CzechTrade i velvyslanectví 18

Zahraniční firma už může mít ve Vietnamu stoprocentně vlastněnou dceru 20

Nová indonéská metropole bude skoro čtyřikrát větší než Praha 22

MOZAIKA ZE SVĚTA

Vznikl největší těžář zlata na světě, roste nejfrekventovanější letiště 24

SERVIS PRO PODNIKATELE

Nové programy zjednodušily nábor pracovníků v zahraničí 26

BusinessInfo.cz: Jak na patenty a průmyslové vzory 28

Na MSV se Česko představilo jako země pro budoucnost 30

Na největším obchodním veletrhu v Číně bude Česko partnerskou zemí 32

KALENDÁŘ

Veletrhy v zahraničí se státní podporou Exportní vzdělávání CzechTrade 34

EXPORT
A PODNIKÁNÍ

EXPORT A PODNIKÁNÍ

Příloha týdeníku Euro a měsíčníku Profit vzniká ve spolupráci s agenturou CzechTrade a Ministerstvem průmyslu a obchodu

REDAKČNÍ RADA

Marcela Havlová
Pavel Hubáček
Lucie Klabanová
Marie Košťálová
Jakub Pavlík
Zuzana Pluhařová
Martin Zika
Marta Stolařová
Zuzana Synková

VYDÁVÁ

Mladá fronta a. s.
Mezi Vodami 1952/9
143 00 Praha 4
www.mf.cz

GENERÁLNÍ ŘEDITEL

Jan Mašek

ŠÉFREDAKTOR

Tomáš Stingl

SEKRETARIÁT

Lucie Kosinová
T: 225 276 461
E: exap@mf.cz

INZERCE

E: obchod@mf.cz

TISK

Triangl, a. s.

Samostatně neprodejné
Číslo 10, vychází v říjnu 2019.

© 2019 Mladá fronta a. s.

Veškerá práva vyhrazena.
Jakékoli užití části nebo celku, zejména přetisk včetně šíření jakýmkoli způsobem bez výslovného svolení vydavatele, je zapovězeno.

mladá fronta

mf
MLADÁ FRONTA

Export a podnikání online

www.euro.cz/byznys/export-a-podnikani/

Foto na titulní straně:

Muž na tradičním indickém svátku Holi, který je festivalem barev a hudby.

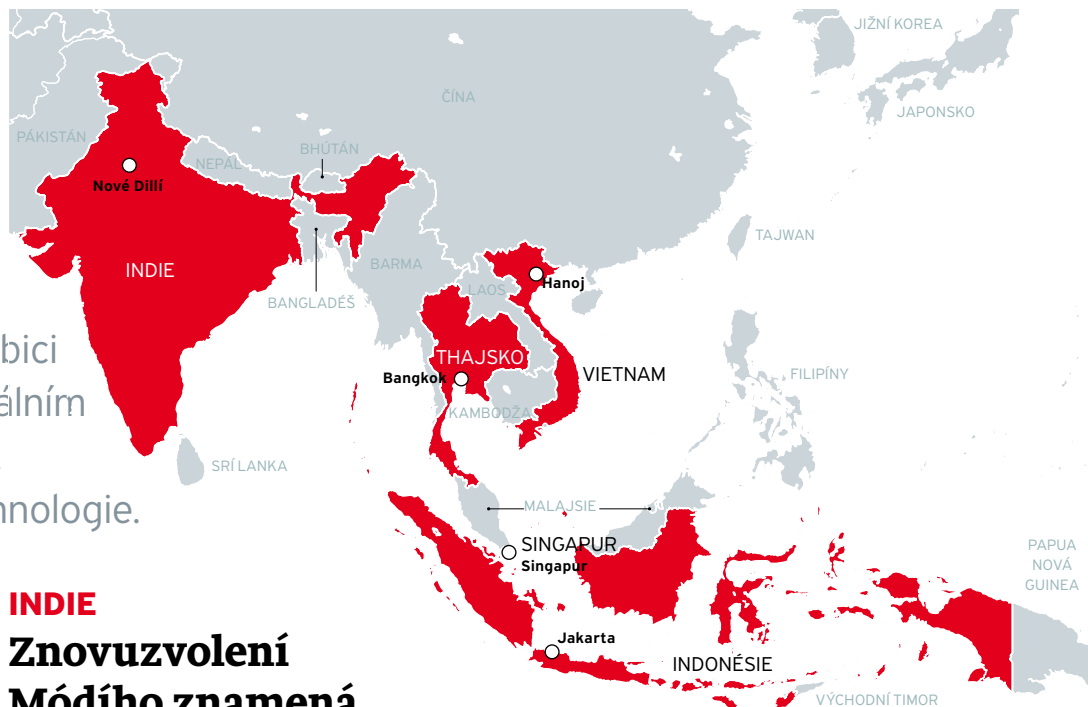
Foto: Shutterstock.com

CzechTrade

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Tygři z jižní Asie už nesázejí jen na levné dělníky

Obchodní význam některých zemí Dálného východu byl donedávna odvozován hlavně od vysokého počtu obyvatel. Většina z nich má ale novou ambici a mění strategii. V globálním byznysu chtějí vyhrávat sázkou na moderní technologie.

Z pohledu Středoevropana se může region jižní a jihovýchodní Asie jevit kompaktně. Jedná se ale o směsici států s různými kulturami, často výrazně odlišným historickým vývojem, některé jsou roztroušené na ostrovech v oceánu a jiné tvoří celý subkontinent. Státy zde spojují své zájmy v ekonomických uskupeních, jako je například ASEAN, ale občas mají mezi sebou také velmi napjaté politické vztahy. Některé ale díky své lidnatosti a dynamickému rozvoji patří k nejperspektivnějším trhům světa.

INDIE Znovuzvolení Módího znamená stabilitu na dalších pět let

Od poloviny dubna do poloviny května letošního roku proběhly v Indii parlamentní volby. Téměř 70 procent z 900 milionů oprávněných voličů přišlo k urnám a výraznou většinu

potvrdilo mandát dosavadního premiéra, kterým je od května 2014 Naréndra Módí. Indové tak odsouhlasili nejenom dosavadní reformy, které premiér uskutečnil při svém předchozím pětiletém mandátu, ale také jeho představy o dalším směřování země a indické ekonomiky. Mezi hlavními úspěchy předchozích let bývá citován především trvalý ekonomický růst kolem sedmi procent, zavedení jednotné DPH pro celou Indii, loňské zjednodušení daňového systému a podnikání obecně. Od roku 2017 Indie v hodnocení podnikatelského prostředí, které provádí Světová banka, postoupila ze 130. na 77. místo.

OBR S VYSPĚLOU TECHNOLOGIÍ?

Cílem premiéra je dostat zemi mezi ekonomické giganty s rozvinutým průmyslem podporovaným nejmodernějšími technologiemi. K rozvoji hospodářství má napomoci především soukromý sektor. Indická vláda chce proto povzbuzovat růst investic včetně

Premiér Módí podruhé triumfoval v indických volbách díky slibu, že zemi promění v ekonomickou velmoc.

Foto: Shutterstock.com

Foto: Shutterstock.com

Chiang Mai se má i díky solidnímu podhoubí inovativních firem stát jedním z thajských „chytrých“ měst.

ně zahraničních a zlepšování podnikatelského prostředí k tomu má na pomoci. Indické vedení však na druhé straně ve snaze přilákat do země co nejvíce zahraničních investic přistupuje k některým protekcionistickým opatřením, jako je například zvyšování dovozních cel. Takové kroky jsou předmětem kritiky obchodních partnerů Indie a v dlouhodobějším pohledu mohou mít negativní dopad na příliv moderních technologií.

THAJSKO Země chce vybudovat sto chytrých měst

Thajské království je tradičně vnímáno jako turistická destinace, ale

bylo by dobré začít v něm více vidět také destinaci podnikatelskou. Ať už exportní, nebo investiční. Potenciál země jasně dokládají data o její ekonomické dynamice, kupní síle, váze v regionu a v neposlední řadě i údaje o vzájemném obchodu. Ty ukazují pro mnohé překvapivě zjištění, že Thajsko je pro ČR již nyní srovnatelným obchodním partnerem jako například Indie. Jeho regionální potenciál vyplývá z role a postavení lídra v rámci ASEAN. Thajsko je v neposlední řadě i skutečnou branou do okolních zemí, jako jsou třeba Kambodža, Laos a Myanmar/Barma. Z Thajska lze v některých oborech oslovovat také vietnamský trh.

96 MILIARD DOLARŮ PRO DIGITÁLNÍ EKONOMIKU

Kromě tradičních oborů, kde se české firmy uplatňují (energetika, cukrovarnictví, dodávky vstupů do potravinářství) jsou zde obory méně tradiční nebo i nové. Mezi ně patří ICT, environmentální technologie, výzkum a inovace, zdravotnictví, obranný průmysl, doprava a další obory. Do roku 2022 Thajsko hodlá do digitální ekonomiky investovat přes 96 miliard dolarů. Z toho 76 miliard vynaloží soukromý sektor a dalších 20 miliard poskytne stát.

Počítá se také s dynamickým rozvojem tří měst – Phuket, Chiang Mai a Khon Kaen – za použití inteligentních „smart city“ technologií. Thajsko má také v úmyslu v příštích dvou dekádách vybudovat přes sto takových měst s cílem výrazně zlepšit kvalitu života v urbanistických částech země. Pro thajskou ekonomiku, jejíž komparativní výhoda byla po desetiletí tradičně založena na levné pracovní síle, jde o významný transformační skok vpřed, který otevírá celou škálu investičních a subdodavatelských příležitostí pro zahraniční firmy, včetně těch českých.

BABIŠ PODNIKL HISTORICKY PRVNÍ NÁVŠTĚVU THAJSKA

Po přijetí závěrů Rady pro zahraniční věci EU v prosinci 2017, které ruší omezení kontaktů na vysoké úrovni, se výrazně zvýšily možnosti návštěv zahraničních představitelů v Thajsku. Zásadní význam pro perspektivu obchodní a hospodářské spolupráce ČR s Thajskem tak měla letos v lednu historicky první návštěva českého premiéra Andreje Babiše doprovázeného početnou delegací českých podnikatelů. Pozitivní vliv mělo premiérovo jednání s thajskými představiteli, zejména s předsedou vlády Prajutchem Čan-Očou.

VIETNAM Hanoj je vítězem obchodní války mezi Čínou a USA

Vietnam bývá označován za největšího z vítězů obchodní války mezi Spojenými státy a Čínou. Za první čtyři měsíce letošního roku vzrostl export z Vietnamu do USA o neuvěřitelných 40 procent. Pozitivní dopad lze pozorovat především v exportu elektroniky. Vývoz mobilních telefonů se téměř zdvojnásobil a vývoz počítačů vzrostl o 79 procent. Mnozí se ale obávají z možných odvetných kroků proti Vietnamu, pokud bude země označena za měnového manipulátora. Americká administrativa zatím řadí Vietnam na seznam „možných měnových manipulátorů“. Deficit USA v obchodě s Vietnamem v tomto

ASIJŠTÍ TYGRĚ

	Počet obyvatel (v milionech)	Rozloha (v mil. km ²)	Hlavní město	Meziroční růst HDP (2018)
Indie	1 334	3,3	Dillí	7,0 %
Indonésie	260	1,9	Jakarta	5,2 %
Thajsko	68	0,5	Bangkok	4,1 % *
Singapur	6	0,0007	Singapur	3,2 % *
Vietnam	95	0,3	Hanoj	7,1 %

Zdroj: MPO, Světová banka, MMF

*odhad

» roce prudce narůstá. Na žebříčku zemí, se kterými mají USA největší obchodní schodek, patří Vietnamu páté místo za Čínou, Mexikem, Japonskem a Německem. Obchodní válka mezi USA a Čínou urychluje také proces přesunu investorů z Číny do Vietnamu, který probíhá zhruba posledních pět let.

MĚSÍČNÍ MZDA JE POD HRANICÍ TŘÍ STOVEK DOLARŮ

Vietnam totiž zůstává jednou z nejatraktivnějších zemí pro zahraniční investory, které přitahují především nízké náklady na pracovní sílu. Průměrná mzda se zde pohybuje okolo 290 dolarů za měsíc. Zahraniční investory láká také vysoká dostupnost mladé pracovní síly, dobrá pracovní morálka zaměstnanců a vysoká míra investic státu do vzdělání. Vietnam má druhý největší trh práce v rámci zemí ASEAN (55 milionů praceschopných obyvatel). Investoři a exportéři oceňují také geografickou blízkost k Číně, která je na jedné straně zdrojem levných komponent a na druhé také významným odbytištěm. V minulém roce přitekly do Vietnamu investice v hodnotě 19,5 miliardy dolarů.

Přiliv cizího kapitálu také mění celkový charakter vietnamské ekonomiky. Ta se postupně přesouvá od odvětví využívajících levnou pracovní sílu a zaměřených na jednoduchou montáž k oborům s vyšší přidanou hodnotou. Ve srovnání s regionálními konkurenty (to jsou zejména Indonésie, Filipíny, Thajsko a Indie) dnes Vietnam přitahuje největší podíl high-tech investic a zároveň všechny své regionální konkurenty převyšuje v celkovém objemu exportu těchto výrobků.

Foto: Shutterstock.com

Stinnou stránkou mimořádné koncentrace byznysu na malém ostrově Singapur jsou vysoké životní náklady a ceny nemovitostí.

DOKONČENÍ DOHODY S EU POMŮŽE I ČESKÝM FIRMÁM

Po více než devíti letech vyjednávaní byla letos v červnu podepsána dohoda o volném obchodu mezi Evropskou unií a Vietnamem. Očekává se, že dokument by mohl vstoupit v platnost již na začátku roku 2020, poté co projde ratifikací v Evropském parlamentu. Spolu s dohodou o volném obchodu byla podepsána také dohoda o podpoře a ochraně investic. Výrazná liberalizace obchodních a investičních toků v rámci obou ujednání by měla umožnit až padesátiprocentní nárůst objemu vzájemného obchodu do pěti let od vstupu dokumentů v platnost. Nové dohody přinášejí řadu příležitostí rovněž pro české exportéry a investory. Lze očekávat, že dohoda o podpoře a ochraně investic mezi EU a Vietnamem povzbudí i české investory ve Vietnamu, neboť jim poskytne podstatně větší ochranu, než jakou zde požívali doposud.

Positivní impulzy pro vietnamskou ekonomiku se odrážejí i v souhrnných číslech. V minulém roce dosáhlo tempo jejího růstu 7,1 procenta, což je nejvyšší hodnota za posledních deset let. Letos celkové zpomalení světové ekonomiky samozřejmě

negativně ovlivní také dynamiku vietnamského hospodářství, takže za rok 2019 se očekává meziroční růst HDP o něco menší – kolem 6,5 procenta.

SINGAPUR

Malý ostrov je regionální základnou pro deset tisíc firem z EU

Městský ostrovní stát byl založen v roce 1819 jako britská obchodní kolonie a důležitá námořní základna na cestě mezi Suezským průplavem, Indií a Austrálií. Po vyhlášení nezávislosti v roce 1965 Singapur dosáhl dynamického ekonomického růstu, který jej během několika dekád katapultoval mezi elitní skupinu nově industrializovaných asijských zemí, takzvané „asijské tygry“. Přestože se jedná o nevelkou zemi o rozloze pouhých 700 kilometrů čtverečních a s 5,7 milionu obyvatel, z pohledu byznysu a mezinárodního obchodu jde o zemi velkého významu.

SDRUŽENÍ ASEAN

Vlivné Sdružení národů jihovýchodní Asie (ASEAN – Association of South East Asian Nations) je regionální mezinárodní organizace založená už v roce 1967. V současnosti ASEAN sdružuje deset zemí: Brunej, Filipíny, Indonésii, Kambodžu, Laos, Malajsii, Myanmar, Singapur, Thajsko a Vietnam. Za svůj cíl si organizace vytkla urychlit ekonomický růst, sociální pokrok, kulturní rozvoj a vzájemné vztahy svých členů s tím, že v současnosti spolupracují i ve vojenskopolitické a mezinárodněpolitické oblasti. Sdružení, do nějž spadá víc než 630 milionů obyvatel, představuje třetí největší ekonomiku v Asii a sedmou na světě. V roce 2015 bylo ustaveno ASEAN ekonomické společenství (ASEAN Economic Community – AEC), což byl významný krok v hospodářské integrační agendě ASEAN.

Země ASEAN patří k významným obchodním partnerům České republiky. Obrat zahraničního obchodu ČR s nimi do konce roku 2018 dynamicky narůstal, přičemž dovoz (123 miliard korun) je téměř pětkrát vyšší než vývoz (25,5 miliardy korun).

Singapur se řadí na druhé místo po Šanghaji mezi nejdůležitější kontejnerové přístavy světa a z hlediska nominálního HDP (324 miliard dolarů) mezi první čtyři země v rámci sdružení ASEAN. Představuje také finanční pilíř jihovýchodní Asie a regionální vědecko-technologický, podnikatelský a investiční hub, ze kterého zahraniční a domácí firmy cílí na okolní trhy. Díky přívětivému podnikatelskému prostředí, nízkým daním a vyspělému právnímu systému se Singapur v posledním hodnocení Doing Business zařadil ze 190 zemí na druhé místo za Nový Zéland. Pro západní země má hodnotu stabilního politického spojence s významnou rolí v regionu jihovýchodní Asie. Výhledově by se jako celek mohl stát strategickým partnerem EU.

NA OSTROV PŘIJEDE OBCHODNÍ VÝPRAVA

Česko-singapurské vztahy jsou dlouhodobě na velmi dobré úrovni, jejich součástí je i nezanedbatelná obchodní výměna. Perspektivními oblastmi spolupráce jsou také věda, výzkum, inovace a vzdělání. Singapur představuje tradičního obchodního partnera ČR v jihovýchodní Asii a vstupní bránu do celého regionu. Na ostrově působí od roku 2016 zahraniční kancelář CzechTrade. Posílení politických a obchodních vztahů napomůže znovuotevření velvyslanectví ČR v Singapuru, které vláda odsouhlasila na příští rok. Při příležitosti otevření úřadu se plánuje návštěva Singapuru za účasti podnikatelů.

DOHODA O VOLNÉM OBCHODU RUŠÍ PŘEKÁŽKY VE SLUŽBÁCH

Singapur patří z hlediska obchodního obrátu k nejdůležitějším partnerům EU v rámci ASEAN. Je rovněž hlavní destinací pro evropské investice v Asii. Na druhé straně je Singapur třetím nejvýznamnějším investorem v EU, hned po Číně a Japonsku. EU má se Singapurem kladnou obchodní bilanci ve výši 13 miliard eur. Loni byla podepsána Dohoda o volném obchodu, jejíž vstup v platnost se očekává do konce letošního roku. Jedná se o první bilaterální dohodu o volném obchodu, kterou EU uzavřela se členem skupiny ASEAN. Dohoda mimo jiné zruší omezení v sektoru služeb. V tom je EU největším

SDRUŽENÍ SAARC

Jihoasijské sdružení pro regionální spolupráci (SAARC – South Asian Association for Regional Cooperation) bylo založeno v roce 1985. Organizace se věnuje ekonomickému, technologickému, kulturnímu a sociálnímu rozvoji. Členy jsou Bangladéš, Bhútán, Indie, Maledivy, Nepál, Pákistán, Srí Lanka a Afghánistán. S ohledem na počet obyvatel je dominantní Indie, která spolu s Pákistánem tvoří dvojici ekonomicky nejvyspělejších států, avšak současně i s největšími politickými rozpory. Indie je také největším obchodním partnerem ČR ze zemí jižní Asie. Loni dosáhl vývoz hodnoty 707 miliard dolarů, dovoz 863 miliard dolarů.

obchodním partnerem Singapuru. Více než deset tisíc společností z EU využívá Singapur jako svou základnu pro spolupráci v celém regionu.

INDONÉSIE

Stavba nové metropole má stát 33 miliard dolarů

Nejižnější stát ze zmíněné pěti-ace asijských tygrů má dvě světová prvenství. Je to s více než čtvrt mili-

Velkou položkou indonéského vývozu je palmový olej, vypalování pralesů kvůli palmovým plantážím ale způsobilo ekologickou katastrofu.

Foto: Shutterstock.com

ardou obyvatel nejlidnatější islámský stát. K této víře se hlásí přes 87 procent populace. V některých oblastech má ovšem silnou pozici i hinduismus, buddhismus či křesťanství a v zemi panuje relativně velká náboženská tolerance.

Druhým unikem je počet ostrovů, z nichž se země skládá. Těch je více než 17,5 tisíce. Tak roztroušená struktura státu zároveň definuje základní okolnost byznysu. Na každém ostrově je v podstatě trochu jiná situace. Investor nebo exportér tedy musí zvážit, který z mnoha regionů je pro jeho typ podnikání vhodný.

JAKARTA SE PROPADÁ DO MOŘE

Jednou z největších současných obchodních příležitostí bude vybudování celého nového hlavního města. Megalomanský plán, o němž se léta hovořilo jen v rovině spekulací, letos v srpnu jako oficiální projekt oznámil indonéský prezident Joko Widodo. Státní úřady se mají odstěhovat ze současné přelidněné metropole Jakarty, která trpí smogem, dopravními zácpami i postupným propadem pod úroveň hladiny moře. Z centrálního ostrova Jáva má být proto metropole přemístěna do provincie Východní Kalimantan na ostrově Borneo. Projekt má být zrealizován do roku 2024 a investice podle prezidenta mají dosáhnout 33 miliard dolarů.

BORNEO V PLAMENECH

Indonéskou ekonomiku v současnosti táhne hlavně těžba ropy a zemního plynu a také pestrá zemědělská produkce. Díky tomu roste HDP země v posledních letech stabilně rychlostí kolem pěti procent každý rok. Odvrácenou stranou ekonomického růstu jsou ale katastrofální dopady na životní prostředí rovníkové země, která měla dříve největší biodiverzitu ze všech států Asie. Tropické pralesy na Borneu či Sumatře nekontrolovaně vypalují průmyslové podniky či producenti palmového oleje. Vládě se zatím ani přes tlak mezinárodního společenství nepodařilo rychlé destrukci indonéské přírody zabránit. x

Josef Vrbenský a Jaromír Dudák
Odbor zahraničních ekonomických politik II
Ministerstvo průmyslu a obchodu
Tomáš Stingl

Na indický trh se vrací Jawa

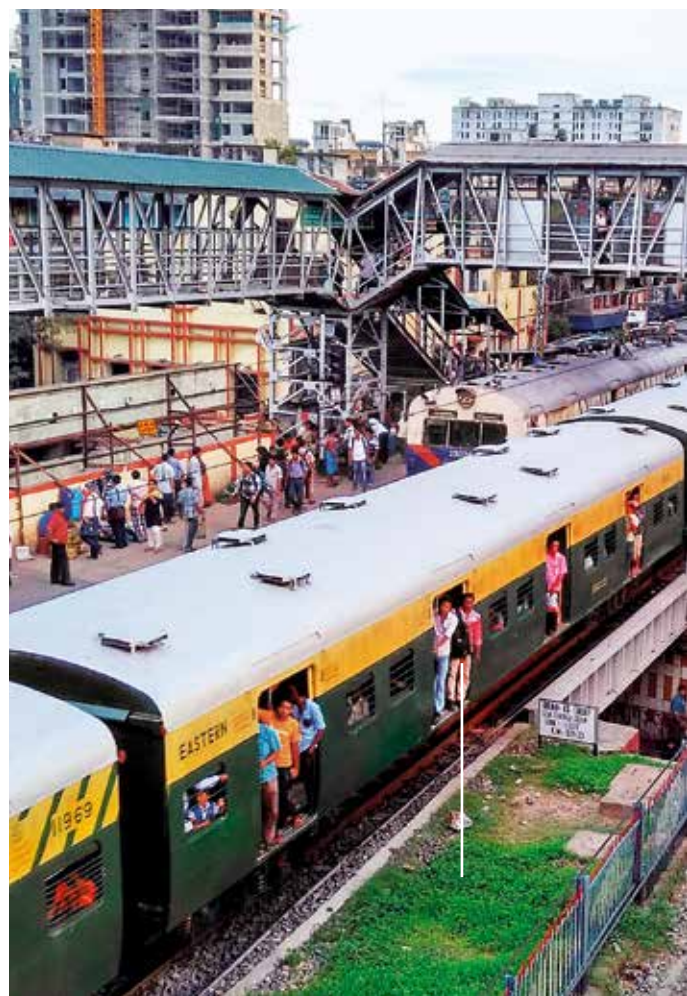
Z českých značek plánuje v Indii další expanzi mimo jiné automobilka Škoda. Ta se bude podílet na vybudování technologického centra pro 250 zaměstnanců a převezme vedení indických aktivit celého koncernu Volkswagen.

Důkazem rozvíjející se obchodní spolupráce EU s Indií může být například projekt koncernu Volkswagen, který potvrdil investici ve výši jedné miliardy eur do projektu India 2.0. Ten je zaměřený na vývoj vozů značek Škoda a Volkswagen pro indický trh a vznik nového technologického centra, kde má pracovat na 250 specialistů. Firma chce postupně zvyšovat podíl komponentů vyráběných v Indii, který by měl dosáhnout až 95 procent. Škoda Auto se ujímá vedení výrobních i obchodních ak-

tivit v Indii za celý koncern Volkswagen, což poukazuje na stěžejní úlohu českých techniků a manažerů v ambiciózním projektu.

NA TRH SE VRACÍ JAWA

Expanzi českých firem na indickém trhu potvrzuje i návrat motocyklů Jawa. Ty se zde vyráběly v šedesátých letech a mezi místními obyvateli se staly velmi oblíbenými. Po skončení licence je načas nahradila podobná výroba s názvem „Yezdi“. Tento název údajně vznikl z českého slova „jezdí“, které pronesl nadšený mechanik

VÝZNAMNÍ ČEŠTÍ INVESTOŘI V INDII

Název společnosti	Výroba a produkty	Sídlo	Název společnosti	Výroba a produkty	Sídlo
Bonatrans India	Železniční kola a dvojkolí	Aurangabad	Preciosa	Sklářství	Dillí
BTL	Zdravotnická technika	Dillí	Ray Service	Kabelové svazky	Noida
ČKD Blansko India	Energetické strojírenství	Dillí	Retia	Elektronika, záznamová zařízení	Dillí
CATC	Výcvik leteckého a letištního personálu	Dillí	Remdax Investment Management	Nemovitosti a investice	Cochin
ComAp	Řídicí jednotky pro energetiku	Dillí	Tajmac ZPS – divize Manurhin	Obráběcí stroje	Belgaum
Doosan Škoda Power	Parní turbíny, systémy a řešení	Gurgaon	Tatra Trucks	Nákladní automobily	Bengalúru
Dormer Pramet	Destičkové řezné nástroje	Dillí	Technicoat	Aplikace konstrukčních plastů ve formě funkčních povlaků	Pune
Eldis	Radary	Hyderabad	TOS India Machine Tools	Obráběcí stroje	Bengalúru
Gearspect	Měřicí přístroje na ozubená kola	Pune	Transcon	Zařízení letišť	Gurgaon
Fans Asia	Chladicí věže	Gurgaon	Starlife Food Supplement	Potravinové doplňky	Dillí
Feramat Machinery	Obráběcí stroje	Bengalúru	Stros Esquire	Stavební a průmyslové výtahy	Vadodara
Flying Academy	Výcvik pilotů	Gurgaon	Škoda Auto India	Automobily	Pune, Aurangabad
Home Credit	Poskytování spotřebitelských půjček	Gurgaon	UniControl Electronics Czech	Elektronická zařízení pro dopravní techniku	Bengalúru
IWET	Čističky vody	Dillí	Vítkovice India Power	Strojírenská výroba	Dillí
Lasvit	Světelné plastiky a dekorativní objekty ze skla	Gurgaon	ZKL Bearings	Ložiska	Bombaj, Kalkata
LIKO-S	Interiérové příčky	Bengalúru	Zetor Tractors	Traktory	Chandigarh
Matex PM	Výroba komponent pro automobilový průmysl, automatizace	Chennai			
Omnipol	Civilní a vojenská technika	Dillí			
Papcel	Stroje pro papírenský průmysl	Hyderabad			

S dodávkami pro indické železnice uspěly české firmy ZKL nebo Bonatrans.

Foto: Shutterstock.com

nad prvním vyrobeným motocyklem v Indii. Ať je nebo není příhoda pravdivá, faktem zůstává, že se indická společnost Mahindra rozhodla obnovit výrobu motocyklů Jawa. Na základě spolupráce s českými vývojáři vznikla modelová řada s novým motorem a plánovanou výrobní kapacitou 15 tisíc motocyklů ročně. Mezi zákazníky vznikla větší poptávka, a tak se uvažuje o rozšíření výroby.

INKUBÁTOREM V BENGALÚRU PROŠLA I TATRA

Inspirativní je i příklad české společnosti LIKO-S, která vyrábí inovativní konstrukční systémy staveb. Po více než osmi letech působení na indickém trhu se její zakladatelé rozhodli své produkty i zkušenosti zprostředkovat dalším českým firmám, které zvažují vstup na indický trh. Projekt s názvem Czech Industrial Cluster v Bengalúru má obdobu inkubátoru, který nabízí dokončenou halu, v níž je možné realizovat výrobu, montáž i skladová-

ní. Kanceláři inkubátoru prošlo již několik českých firem, z nichž nejznámější je společnost Tatra.

OBCHODNÍ MISE SE ZAMĚŘÍ NA UMĚLOU INTELIGENCI NEBO LOGISTIKU

Očekávání směřují i k vědecké spolupráci. Technologická mise inovačních firem do Indie, která se uskuteční od 11. do 14. listopadu, se zaměří na elektromobilitu a alternativní pohony, autonomní řízení i umělou inteligenci, digitalizaci, konektivitu, chytrou výrobu a logistiku a chytré skladování. Ve městech Nové Dillí a Bengalúru se uskuteční jednání představitelů jednotlivých českých firem se zástupci indické politické a podnikatelské sféry. Kontaktní osobou pro zájemce o účast je obchodní rada velvyslanectví v Dillí Milan Dostál. Jeho e-mailová adresa je Milan_Dostal@mzv.cz. **x**

Kristýna Turečková
Specialista komunikace CzechInvest

Projekt Make in India láká do země další investory

Indická ekonomika patří v podílu na globálním hrubém domácím produktu mezi deset největších ekonomik na světě. Motorem růstu není na rozdíl od jiných zemí export, ale rostoucí domácí spotřeba na trhu, který čítá více než miliardu spotřebitelů. Podle údajů Světové banky bude i v roce 2019 růst HDP přesahovat sedm procent, a Indie by si tak měla udržet status nejrychleji rostoucí velké ekonomiky. Vláda země směřuje stále více k podpoře přímých zahraničních investic. To dokládá prohlubující se spolupráce s Evropskou unií a v neposlední řadě také zvyšující se zastoupení českých firem na indickém trhu.

Na příznivém ekonomickém vývoji Indie se nepodílí pouze velikost trhu, ale i geografická poloha, nízké náklady na výrobu a dostupnost pracovní síly. Tyto faktory společně s celní ochranou trhu a cílem vlády zvýšit podíl průmyslové výroby ze stávajících 17 na 25 procent stály v roce 2014 u zrodu klíčové iniciativy s názvem Make in India. Ta podporuje příliv zahraničních investic, které nejčastěji přicházejí ze Spojených států amerických, Velké Británie, Německa, Japonska či Francie. Největší počet projektů zahraničních investorů pak směřuje na základě statistik z let 2003 až 2018 do odvětví informačních a komunikačních technologií, technologií pro průmyslovou výrobu, strategických a finančních služeb a výroby komponentů pro automobilový průmysl.

Evropská unie je pro Indii jedním z největších ekonomických partnerů. Podíl investic členů EU dosahuje čtvrtiny z celkového objemu investičních projektů, a řadí je tak na pozici druhého nejvýznamnějšího investora v Indii. Stejně důležitou úlohu hraje i vzájemná obchodní výměna, v níž se státy EU podílejí na indickém vývozu 18 procenty a na dovozu 12 procenty.

Vztahy obou partnerů se opírají o politický dialog, jehož vrcholem jsou summity EU-Indie, kde se projednávají klíčové dokumenty týkající se vzájemného obchodu a investic. EU má v Indii nejen stálé zastoupení, ale v roce 2017 bylo v hlavním městě Dillí otevřeno i regionální zastoupení Evropské investiční banky. Ta financuje projekty v oblastech rozvoje energetiky z obnovitelných zdrojů, ochrany klimatu, vodohospodářství nebo dopravy. **x**

TOP 10 ZEMÍ V OBJEMU INVESTIC DO INDIE

Země původu investic	Počet projektů	Počet společností	Vytvořená pracovní místa	Celková výše investic (mil. EUR)
USA	4 253	2 282	1 225 554	141 671
Velká Británie	1 213	674	297 647	66 659
Německo	1 112	534	283 278	42 844
Japonsko	1 055	515	329 835	49 923
Francie	559	281	153 487	24 768
SAE	439	169	138 160	28 837
Čína	348	217	171 400	36 707
Švýcarsko	338	172	76 777	10 824
Singapur	278	146	118 891	24 081
Itálie	246	159	53 882	7 539
Ostatní	2 727	1 593	759 893	152 440
Celkem	12 568	6 688	3 608 804	586 293

Zdroj: fDi Intelligence od The Financial Times Ltd., 2019

IVAN KAMENÍK:

Český klastr pomůže firmám rozjet výrobu přímo v Indii

Indové podmiňují zisk velkých vládních zakázek tím, že zahraniční podnik musí umístit aspoň část výroby do Indie. Tomu jdou naproti zejména dva české projekty v Bengalúru. Se vstupem na trh tam pomůže podnikatelský inkubátor a průmyslový klastr, říká ředitel kanceláře CzechTrade v Bengalúru Ivan Kameník.

› Kolik českých podniků už v Indii napřímo působí?

Vývoz do Indie tvoří pouhé 0,4 procenta celkového českého exportu. V zemi je v současné době registrováno zhruba 30 českých firem. Například firma LIKO-S vsadila na zavedení vlastní výroby profilů děličích příček pro průmyslové a kancelářské prostory. Toto úsilí vyústilo do rostoucích objemů zakázek a vybudování pozice spolehlivé značky i mezi významnými klienty.

› Jak jsou na tom dodávky pro obranný průmysl?

Působení na indickém subkontinentu zintenzivnila česká firma PBS a v současnosti pracuje úspěšně v oblasti generálních oprav vrtulníků, jež používají pomocné energetické jednotky APU Safir vyrobené právě v PBS. Firma prezentuje velké ambice v oblasti bezpilotních letadel, kde právě vrcholí jeden z největších indických tendrů. Úspěchem je i rozvoj spolupráce se společností HAL, nejvýznamnější firmou indického obranného průmyslu.

› Dá se v zemi, která má jednu z největších kulinařských tradic na světě, prosadit také s potravinami?

Zajímavým a osvědčeným vstupem na zdejší spotřebitelský trh jsou aktivity české potravinářské firmy

Isoline. Energetické nápoje, které vyvinula, si po více než dvouletém úsilí získaly zákazníky svoji nadstandardní kvalitou a nápadem využívat více příchutí v jednom balení. To je příklad, jak se díky trpělivosti prosadí unikátní výrobek. A tak to na indickém trhu funguje.

Energetické nápoje, které vyvinula česká firma Isoline, si po více než dvouletém úsilí získaly indické zákazníky svoji kvalitou a nápadem využívat více příchutí v jednom balení.

› Jak se osvědčilo otevření kanceláře CzechTrade v Bengalúru?

V minulosti jsme zvažovali, zda otevřít novou kancelář v Bengalúru, nebo v jiném velkém městě Chennai. Nyní můžeme volbu bengalúrských prostor brát jako výhru a správné načasování. Toto město dnes totiž rozhodně patří k nejrychleji rostoucím průmyslovým centrům na světě. Také skladba místního průmyslu zapadá do zájmových sfér českého exportu – je zde strojírenství, letecká výroba, energetika a projekty v infrastruktuře. Zajímavý je fakt, že v Bengalúru operuje téměř každá firma ze seznamu 400 největších světových společností. Vedle nich je

zde plejáda malých firem především z Německa a Jižní Koreje. Mimocho-dem, Bengalúru má k tomu všemu navíc příjemné klima podobné střední Evropě, a to díky nadmořské výšce okolo 900 metrů.

› V Bengalúru vznikl nedávno také český podnikatelský inkubátor. Kolik firem do něj už vstoupilo?

Zřízení českého podnikatelského inkubátoru v roce 2018 znamená značný posun v aktivitách CzechTrade a Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR v Indii. Do povědomí českých firem se existence inkubátoru už dostala, totéž platí o indických firmách, které o vzta-hy s „inkubovanými“ firmami jeví zájem. To je velmi důležité, protože Česká republika jako malá ekonomika v posledních dvou dekadách své postavení na indickém trhu spíše ztrácela.

› Jakou pomoc konkrétně inkubátor nabízí?

Pomáháme firmám zejména v počáteční fázi podnikání v Indii. Nabízíme kancelářské prostory s nájemným výrazně pod tržní úrovní a s možností nastartovat vlastní výrobu. Inkubátorem prošlo už sedm firem, v současné době ho využívají tři podniky. Snad nás může mrzet jen fakt, že si zatím svoji pozici v něm nevydobyly české startupy. Možná jsou důvodem obavy z konkurence velmi kreativních a agilních mladých indických firem.

› Dalším začínajícím projektem je Český podnikatelský klastr. V čem spočívá?

Bude založen na společném pronájmu výrobních prostor v bengalúrské strojírenské průmyslové zóně Somapura. Cílem je umožnit českým firmám snížením nákladů při po-

▲
**Kontakty
 a desatero
 pro obchodování
 v Indii**

Foto: CzechTrade

Indie překvapila úspěchy v kosmickém výzkumu a letos vyslala sondu na Měsíc, upozorňuje Ivan Kameník.

částečným působením v Indii a rozjet vlastní výrobu na místě, což jim umožní zapojit se do projektů Make in India. Ty podmiňují účast na státních zakázkách pro zahraniční firmy alespoň částečnou výrobou v Indii. Země si tím zajišťuje příliv investic a modernizaci vlastního průmyslu.

► Premiér Módí letos znovu triumfálně vyhrál volby. Čím si vysvětľujete jeho popularitu – vděčí za ni hospodářskému růstu?

Premiér Narendra Módí svoji popularitou opravdu přeskočil všechny historické osobnosti Indie. Svého opětovného volebního vítězství dosáhl především tím, že občané

považují jeho vládní aparát za nezkorumpovatelný a berou premiéra jako vůdčí osobnost rozvoje země. Ekonomické úspěchy trochu překvapivě nehrály ve volbách primární roli, běžný občan ze střední příjmové skupiny však přiznává velký pokrok i v hospodářství.

► Které reformy nejvíc prospěly obchodnímu prostředí?

Ačkoliv některé kroky, jako je třeba demonetizace, příliš popularitu vlády nepomohly, nakonec byla průlomová realizace daňové reformy a především zavedení institutu DPH. To pomohlo jak překonání stagnace obchodu a výroby mezi jednotlivými

státy Indie, tak i mezinárodní výměně zboží.

► Jaká je aktuální kondice indické ekonomiky?

Podnikatelské kruhy napříč politickým spektrem musejí uznat viditelné pozitivní stránky Módího vlády. Země nicméně v současné době znamená mírný pokles růstu HDP – okolo 6,9 procenta oproti předpokladu 7,1 procenta.

► Příkladem nových ambicí Indie jsou překvapivé úspěchy i ve vesmírném výzkumu.

Ano, v létě Indie vyslala sondu na Měsíc. Tento ambiciózní plán byl téměř úspěšně zakončen, i když se nepodařilo hladce přistát na povrchu, přesto chybělo jen málo. Jeví se zde i možná paralela s ekonomikou země: Indie má velké plány, ale efektivnímu výsledku ještě něco chybí. To však je jen otázka času. Ve prospěch Indie hovoří především početnost a ctižádost mladé generace – lidé ve věku 25 až 35 let tvoří 40 procent populace. Tato vrstva aktivně zasahuje do ekonomického dění v zemi a to bude mít v následujícím období spíše pozitivní efekt.

► Má vláda vedle ekonomiky recept na úklid země?

Indie a Čína přispívají ve světovém měřítku k zatížení životního prostředí skutečně největší měrou. Poškození ovzduší nebo vodních zdrojů je tu evidentní, rozsah investic je ale omezený penězi. Realizace rozsáhlých environmentálních projektů zatím není na pořadu dne, ale i toto je jenom otázka času.

► Rýsují se tedy šance pro dodavatele zelených technologií?

Indie už úspěšně rozjela programy spojené s čištěním velkých řek. Musí se ale zabývat i drobnějšími úkoly, jako je třeba zavedení toalet do každé domácnosti. Významná pozornost je věnována i alternativním zdrojům energie jako předpokladu pro zlepšení stavu ovzduší. Nicméně Indie je stále v růstové fázi ekonomiky, která alokuje zdroje mimo ochranu prostředí. Trh sondují každopádně jak místní, tak i zahraniční podnikatelé nabízející environmentální technologie. **x**

Tomáš Stingl

Video o obchodování v Indii

Temná strana růstu: Indie se topí v odpadu

Vláda v Dillí chce kvůli enormnímu znečištění půdy, řek i ovzduší zvednout investice do zelených technologií. Jen na obnovitelné zdroje energie, jejichž podíl se má zvýšit na 40 procent, půjde v příští dekádě 330 miliard dolarů. O projekty hydroelektráren se zajímají i čeští dodavatelé.

Ke břehu posvátné řeky Jamuna v severoindickém městě Vrindávan přichází žena se dvěma velkými pytlí. Sestoupí až ke hladině po scho- dovitém ghátu a začne do řeky obsah pytlů vysypávat. Ve vodě rázem mizí hromada PET lahví, igelitových sáčků, obalů od šamponu a spousta dalšího domovního odpadu. Na celém výjevu nejvíc mrazí, s jakou boho- rovností Indka tuto rutinu vykoná – zřejmě bez nejmenšího tušení, že je na tom cosi nesprávného. Zrovna tak se s odpadem jednoduše vypořádá ve stejný moment dalších tisíc Indů v jiných částech země.

A to je smetí z domácností jen zlomkem v porovnání s jedovatým odpadem, který na indický subkon- tinent v současnosti chrlí tamní prů- mysl a doprava. Rostoucí ekonomika, slabé zákony na ochranu životního prostředí a tradičně uvolněnější postoj Indů k udržování pořádku je smrtícím mixem, který strhl druhou nejlidnatější zemi planety do obrov- ských ekologických problémů.

80 PROCENT ODPADU KONČÍ BEZ UŽITKU NA SKLÁDKÁCH

Letošní zpráva indických úřadů o stavu životního prostředí tak přinesla mimořádně znepokojivá

čísla. Za posledních osm let se podle ní v zemi zvedl o 136 procent počet průmyslových podniků, které hrubě znečišťují vodní zdroje. Kriticky je znečištěno 86 řek a dalších vodních zdrojů.

Zamořené ovzduší je ročně důvo- dem 12,5 procenta veškerých úmrtí v Indii včetně smrti 100 tisíc dětí ve věku do pěti let. Problémem je také zátěž vznikající z pevného odpadu. „Stává se nezvladatelnou,“ uvádí zpráva. „Země zaznamenala v letech 2009 až 2017 nárůst o 56 procent v množství nebezpečných pevných odpadů vytvořených průmyslem,“ konstatuje dále.

Stát zatím nestihá s odpadem nějak smysluplně nakládat. „Indie

Foto: Shutterstock.com

Čtyři pětiny pevného odpadu končí v Indii bez využití na skládkách, země chce zlepšit odpadové hospodářství.

je postupně pohřbívána pod horami smetí. Každý den země vyprodukuje 150 tisíc tun pevného odpadu,“ píše list India Today. „Osmdesát procent svezeneho smetí končí bez zpra- cování na otevřených skládkách,“ upozorňuje deník.

HORA PLASTŮ VYŠŠÍ NEŽ TAJ MAHAL

Samostatným tématem jsou v souča- sné Indii umělé hmoty. Až 70 pro- cent plastů je v zemi využito jen jednorázově a pak vyhozeno – často do místních řek. Ganga je po čínské řece Jang-c’-ťiang druhým největším zdrojem znečištění světového oceánu umělými hmotami. Pokud nepořá- dek neodnese voda, končí odpad na divokých skládkách obrovských roz- měrů. Ta „nejslavnější“, známá pod jménem Ghazipur, roste u metropole Dillí a už překonala výšku 73 metrů. Jak škodolibě podotkla televizní stanice CNN, přerostla tím i slavný Taj Mahal.

„Pojďme zbavit Indii plastů na jedno použití. Vyzýváme zakladatele startupů, techniky a průmyslníky, aby našli způsob, jak plasty recyklo- vat,“ apeloval na národ premiér Narendra Módí. Ten chce v zemi zásadně snížit jednorázové používání plastů už do roku 2022.

Solární elektrárny rostou v himálajském Ladákhú a dalších horských oblastech Indie, kam je problém přivést přenosovou síť.

Foto: Shutterstock.com

Uklízejte, nabádají Gándhího brejličky

Na jisté oprýskané zdi v indickém městě Jhansi jsou neuměle namalovány malé brýle. Hned vedle je naivistický obrázek muže, který zametá ulici. Podobných svérázných maleb je dnes k vidění po celé Indii spousta. Jsou součástí osvětové kampaně a ony ikonické brýle symbolizují otce zakladatele moderní Indie Mahátmu Gándhího. Součástí obrazu je vždy některý z jeho citátů, který Indý v zásadě nabádá: naučte se udržovat pořádek.

Gándhího coby nedotknutelnou autoritu zkoušejí úřady využít ke změně mentality Indů. Ti tradičně příliš neřeší nepořádek a dodnes bez skrupulí odhazují smetí, kam se zrovna namane. Ve velkém měřítku se pak neúčta k životnímu prostředí projevila i v jednání průmyslových podniků. Někteří Indové dodnes bezelstně věří, že příroda si s tím přece poradí. To ještě ve 20. století mohla být zčásti pravda, pokud venkovská Indie produkovala převážně lépe rozložitelný biologický odpad. S nástupem industrializace a plastů ale zátěž exponenciálně roste a příroda se s těžkými kovy nebo jedovatými emisemi vypořádat už nedokáže. Současná osvětová kampaň se tak snaží změnit celý způsob uvažování nové generace Indů. x

Často využívaný symbol brýlí odkazuje ke Gándhímu.

Foto: Tomáš Stingl

ROSTE HLAD PO AUTECH

Přestože hlavní roli v zamoření subkontinentu hraje průmysl, svůj podíl mají i domácnosti. Městské oblasti Indie například vyprodukují každý den 120 tisíc tun výkalů, ale podle odhadu Světového ekonomického fóra nejsou dvě třetiny domácností připojeny ke kanalizačnímu systému. Na 60 procent tohoto odpadu tak jde rovnou do řek nebo otevřené krajiny a přispívá k další kontaminaci.

Navíc díky hospodářskému růstu zvolna bohatne střední třída obyvatel, která dostala velký konzumní apetit. V zemi se například loni prodaly téměř čtyři miliony osobních vozů, což je nový historický rekord.

Díky hospodářskému růstu zvolna bohatne střední třída obyvatel, která dostala velký konzumní apetit.

V zemi se například loni prodaly téměř čtyři miliony osobních vozů, což je nový historický rekord.

UHLÍ ZŮSTANE JEDNIČKOU, JEHO PODÍL ALE KLESNE

Vláda v reakci na hrozivé údaje o destrukci životního prostředí spouští programy, které jsou příležitostí i pro evropské dodavatele zelených technologií. První jsou na řadě vodní nebo solární elektrárny. Země chce zvednout do roku 2030 podíl obnovitelných zdrojů na celkové produkci energií ze současných 22 procent na 40 procent. „Investice do elektráren na obnovitelné zdroje dosáhnou do roku 2022 částky kolem 80 miliard dolarů. Dalších zhruba 250 miliard dolarů bude potřeba do roku 2030,“ uvádí ekonomická studie vlády. Hlavním zdrojem energie mají ale i nadále zůstat uhelné elektrárny, které jsou zároveň hlavním znečišťovatelem indického ovzduší.

Zjistit potenciál nových zakázek se v létě vydala do Indie obchodní mise českých firem zaměřených na hydroenergetiku. Zúčastnily se jí firmy INK Hydro-Energy, ČKD Turbo Technics, Mavel, Strojírny Brno a S.V.I.S. Trade.

ELEKTROMOBILŮ JE ZATÍM VÍC NA PAPIŘE

Další novinky se týkají trhu s automobily. Vláda v Dillí rozhodla, že od dubna příštího roku výrazně zpřísní

podmínky pro prodej osobních aut. V zemi už nebudou moci být prodávány vozy, které nesplňují palivové normy alespoň na hodnotu Euro VI. To se dotkne i koncernu Volkswagen včetně značky Škoda Auto, která provozuje výrobu přímo v továrně v Indii a bude muset příslušnou normu splňovat.

Hluboko za očekáváním zatím zůstává v Indii elektromobilita. Vláda si dříve stanovila za cíl vidět už příští rok na indických silnicích 15 až 16 milionů elektrovozů, a částečně tak snížit neúnosné množství smogu ve městech. Je evidentní, že tento cíl byl iluzorní a že ho země určitě nestihne splnit. Do května letošního roku bylo totiž v zemi zaregistrováno zatím pouhých 280 tisíc elektrovozidel. x

Tomáš Stingl

Nové kanceláře v Bengalúru zdobí české skleněné příčky

Pro místní trh vyrábí společnost LIKO-S příčky v pronajaté hale přímo v Indii.

Vstup českého byznysu do Bengalúru je úzce spojen se společností LIKO-S, která vyrábí montované příčky pro kancelářské prostory. Firma z jižní Moravy se v Bengalúru podílela na zprovoznění českého podnikatelského inkubátoru. Ve stejném městě si pronajala výrobní halu, kde vyrábí příčky pro indický trh, a spolupracuje tam i na přípravě českého podnikatelského klastru.

Za zhruba dva roky působení v Indii už firma nasbírala dobré reference. Dodala příčky například do administrativního mrakodrapu Prestige Trade Tower a pro co-workingové centrum Kafnu. Tam také v celosvětové premiéře poprvé použila inovované příčky Vacuwall, které vyvinula v Česku. Systém umožňuje architektovi uspořádat dispozici kanceláří naprosto flexibilně. „V současnosti také realizujeme dodávku a montáž skleněných příček pro významného tchajwanského výrobce elektroniky, který v Indii buduje svoje výrobní a kancelářské prostory pro čtyři tisíce zaměstnanců. Zakázka má pro nás fakturační hodnotu šest milionů korun,“ říká Jan Musil, místopředseda představenstva LIKO-S.

VÝROBU JE NUTNÉ MÍT PŘÍMO V INDII

Společnost se angažuje v přípravě společného klastru, který by měl od příštího roku být jakousi enklávou českých firem v Bengalúru, nejdynamičtějším centru indického byznysu. „Díky naší vlastní zkušenosti a po diskusi s českými či jinými evropskými firmami jsme si uvědomili, že pokud chce být společnost v Indii úspěšná, ve většině případů tu musí

Foto: LIKO-S

LIKO-S dodal v Indii mimo jiné speciální příčky do moderního co-workingového centra Kafnu.

vyrábět nebo alespoň kompletovat své produkty. Trh tu žádá krátké dodací lhůty a nízké ceny. Samozřejmě jde i o vládní program Make in India, který reguluje import většiny výrobků cizí,“ vysvětluje Jan Musil. „Ale založit v Indii pobočku a vybudovat tu výrobu je náročný a zdoluhavý proces zvláště pro malé a střední podniky. Ty to většinou odradí už na začátku, nebo to stojí mnohem více peněz, než očekávaly,“ pokračuje podnikatel.

KLASTR VYTVOŘÍ ČECHŮM KOMPLETNÍ ZÁZEMÍ

Chystaný klastř podle Musila proto vytvoří pro české podnikatele kompletní zázemí. „Nabídne jim k pronájmu nejen administrativní, ale i výrobní a skladovací prostory. České

firmy budou také moci sdílet zkušenosti, popřípadě i některé výrobní kapacity. Také bude možnost využít služeb osvědčených daňových, účetních a právních poradců, kteří už mají zkušenost se založením a provozem poboček v Indii,“ vysvětluje.

Na vzniku klastru se podílejí ministerstvo průmyslu a obchodu, Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR a také agentura CzechTrade. Ta firmě LIKO-S asistovala už při vstupu do Indie. „Velmi nám pomohl zkušený zástupce CzechTrade Ivan Kameník, který v Indii pracuje již sedm let. Vedle konzultací ohledně byznysu je tu také velmi důležité mít krajana, s kterým si můžete jen tak popovídat nebo se poradit o věcech, jako je ubytování, doprava, stravování a místní zvyky,“ říká Jan Musil. Firma LIKO-S chce díky úspěšnému startu v Bengalúru své indické aktivity rozšířit. Do konce příštího roku hodlá minimálně zdvojnásobit počet tamějších zaměstnanců a exportovat do jihovýchodní Asie a na Střední východ. ✖

FIRMA LIKO-S

Indická větev české rodinné firmy LIKO-S zaměstnává zatím deset lidí a vede ji Jan Musil, syn zakladatele celé společnosti Libora Musila. Kanceláře má indická pobočka v Bengalúru v českém podnikatelském inkubátoru.

Výroba skleněných a mobilních příček probíhá v pronajaté hale na okraji tohoto města. Vedle indického trhu LIKO-S vyvážá do více než 20 zemí světa. Celkově má přes 270 zaměstnanců a dosahuje ročního obrátu kolem 850 milionů korun. Centrála firmy je ve Slavkově u Brna.

Tomáš Stingl

PRŮMYSLOVÁ PRÁVA V PRAXI

OCHRANA V ČR I ZAHRANIČÍ

Chráníte svá průmyslová práva efektivně?

Zajímá Vás, jak uspět na světových trzích s patentovou ochranou?

Chcete se seznámit se zkušenostmi českých patentujících společností?

Přijďte se dozvědět více na seminář pořádaný MPO ve spolupráci s ÚPV, TAČR a AMSP. Seminář Vás provede komplexní právní úpravou ochrany průmyslového vlastnictví a rovněž praktickými zkušenostmi spolupracujících partnerů z podnikatelské praxe. Vedle toho se můžete dozvědět řadu praktických zkušeností od patentových zástupců či zastupujících advokátů a mnoho dalších zajímavých a užitečných informací k ochraně Vašeho průmyslového vlastnictví.

6. listopadu 2019, 9:00 – 13:00

Na Františku 32, Praha 1, zasedací místnost č. 239

přihlašování je možné do 1. listopadu na www.mpo.cz/udalost355.html
nebo přes QR kód

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

ÚŘAD
PRŮMYSLOVÉHO
VLASTNICTVÍ

T
Č

A
R

AMSP ČR

Junta skončila, Thajsko se vrací do mezinárodního byznysu

Z Thajského království letos přišly pro investory a exportéry dvě povzbuzující zprávy. Vojenskou vládu vystřídal po volbách civilní kabinet. Ten zároveň ihned obnovil jednání s EU o dohodě o volném obchodu.

Po pěti letech vládnutí vojáků proběhly v Thajsku volby do parlamentu a v červenci byla ustavena nová civilní vláda, v jejímž čele stojí bývalý šéf junty Prajutch Čan-Oča. Ve vládě zůstává jako místopředseda pro ekonomiku i Somkid Jatusripitak, který je autorem současné thajské ekonomické politiky.

Tato politická změna při zachování stejného premiéra i vicepremiéra pro ekonomiku poskytuje záruku, že kabinet bude pokračovat v hospodářské politice a projektech zahájených během vojenské vlády. Současně dostává Thajsko z určité

Video
o obchodování
v Thajsku

mezinárodní izolace, do které se dostalo po vojenském puči v roce 2014.

Z pohledu českého byznysu je důležité, že bylo po pěti letech obnoveno jednání o uzavření smlouvy o volném obchodu mezi Evropskou unií a Thajským královstvím. Smlouva by mohla usnadnit přístup českých výrobků na thajský trh, který je stejně jako většina asijských trhů značně protekcionistický, a to zejména v odvětvích, kde vláda podporuje domácí průmyslovou výrobu.

THAJSKO 4.0

Současná hospodářská politika thajské vlády stojí na třech pilířích.

Prvním jsou masivní investice do dopravní infrastruktury – městské dopravy, vysokorychlostních železnic, dálnic, letišť a námořních přístavů. Druhým pilířem je vybudování Východního ekonomického koridoru (EEC) a třetím přechod na Průmysl 4.0 pod iniciativou Thailand 4.0. Thajsko se tak chce vymanit z pasti středně příjmové země, která je sevřena mezi konkurenty s nízkými mzdami a inovativními zeměmi, jímž dominují průmyslová odvětví s rychlými technologickými změnami.

PRŮMYSLOVÉ ZÓNY CÍLÍ NA ELEKTRONIKU I BIOCHEMII

Vlajkovou lodí thajské ekonomické politiky je právě koridor EEC, jehož cílem je přilákat investory do preferovaných odvětví v klastru průmyslových zón rozmístěných v provinciích Chachoengsao, Chon Buri a Rayong východně od Bangkoku. Aby se Thajsko mohlo zařadit mezi průmyslově vyspělé země, potřebuje

Do ekonomického koridoru EEC spadá mimo jiné přístav Map Ta Phut, v němž je k dispozici největší thajská průmyslová zóna.

Foto: Shutterstock.com

investovat do nových technologií, ale bez zahraničních investorů to samo nedokáže.

Podporované obory s atraktivními investičními pobídkami zahrnují výrobu aut nové generace, chytrou elektroniku, turistiku pro bohatou klientelu, zemědělství a biotechnologie, potravinářství, robotiku pro průmysl, logistiku a letecký průmysl, biopaliva a biochemii, digitální ekonomiku, zdravotnické služby, obranný průmysl a rozvoj lidských zdrojů.

KAPITÁL PRO FILIÁLKU LZE ZÍSKAT NA BURZE V BANGKOKU

Prakticky ve všech těchto odvětvích je prostor i pro české firmy, které si mohou v Thajsku vytvořit výrobní a obchodní základnu pro celou jihovýchodní Asii. V Česku se v posledních letech velmi intenzivně řeší problém nedostatku kvalifikované pracovní síly, zejména ve výrobních oborech. Alternativou k dovozu zahraničních pracovníků do Česka je přesunutí výroby tam, kde je pracovní síla dostupná a blíž k nejdynamičtější se rozvíjejícímu regionu jihovýchodní Asii. Navíc je v jihovýchodní Asii i dostatek volného kapitálu. Úspěšné firmy s perspektivním obchodním modelem mohou získat dodatečný kapitál na thajské burze

v Bangkoku, kde se dnes obchoduje s více než 600 tituly na hlavním a 150 firmami na vedlejším trhu.

V PŘÍSTAVU JE ZBOŽÍ ZA HODINU

Koridor EEC vzniká v oblasti, kde je již dnes soustředěná většina thajské výroby, včetně exportně orientovaného automobilového a elektrotechnického průmyslu. Je zde umístěno 40 průmyslových zón, které jsou napojeny na přístavy v Thajském zálivu, kam se zboží z výrobních závodů dostane obvykle během jedné hodiny.

Aby přilákala zahraniční investory, thajská vláda vedle atraktivních investičních pobídek financuje nebo spolufinancuje významné infrastrukturní projekty. Ty zahrnují například výstavbu vysokorychlostní železnice spojující mezinárodní letiště Don Muang na severu Bangkoku, sloužící především pro domácí a regionální lety, mezinárodní letiště Suvarnabhumi na východ od metropole a letiště U-Tapao v provincii

Respektovaná burza v Bangkoku obchoduje s tituly z celého jihoasijského regionu.

Kontakty a desatero pro obchodování v Thajsku

MOCNÉ RODINY VLASTNÍ DVĚ TŘETINY EKONOMIKY

Dnešní Thajsko má za sebou 237 let kontinuálního vývoje nepřerušované válkami a revolucemi. To vedlo k nesmírné akumulaci majetku v rukou malé skupiny mocných thajských rodin. Pouhé jedno procento Thajců vlastní dvě třetiny majetku země. Jedná se o největší koncentraci majetku na světě.

Rayong. Další investice směřují do rozšíření stávajících železničních tratí na dvoukolejné, na výstavbu silnic a dálnic, zvýšení kapacity přístavů a budování digitální infrastruktury.

Na podporu nových technologií a inovací EEC iniciovala dva speciální projekty. První nese název EEC of Innovation a je zaměřen na výzkum, inovace a přípravu lidských zdrojů pro podporovanou odvětví. Druhým projektem je Digital Park Thailand, který se má stát centrem pro digitální investice a rozvoj lidských zdrojů s cílem vytvořit z Thajska digitální inovační centrum sdružení ASEAN.

Oblast velkého Bangkoku a přilehlých provincií, včetně tří vymezených pro EEC, zaujímá 38 tisíc kilometrů čtverečních. To je pouhých sedm procent rozlohy Thajska. Žije zde ale 23 milionů obyvatel, tedy třetina thajské populace. Vytváří se zde 69 procent thajského HDP. Zatímco průměrný HDP na obyvatele činí necelých sedm tisíc amerických dolarů ročně, v této centrální oblasti dosahuje dvakrát tolik. V provincii Rayong je to dokonce přes 33 tisíc dolarů na obyvatele.

NĚMECKO JIHOVÝCHODNÍ ASIE

Thajsko je atraktivní pro podnikání nejenom díky vlastnímu trhu se 68 miliony obyvatel, ale i jako základna pro expanzi do okolních zemí Indočíny, jižní Číny, států ASEAN a v širším smyslu i celého asijsko-pacifického regionu. Země leží uprostřed oblastí povodí Mekongu s více než 300 miliony obyvatel a rostoucí střední vrstvou. Význam tohoto regionu jako ústředního bodu mezi jižní, severovýchodní a jihovýchodní Asií i nadále poroste. Thajsko hraje v Indočíně podobnou úlohu jako Německo ve střední Evropě a Bangkok je obchodním, finančním i kulturním centrem celé oblasti.

České firmy bohužel dosud plně nevyužívají potenciál Thajska jako platformy pro regionální expanzi. Většina oblastních poboček působí v Singapuru, případně v Hongkongu. Bangkok jako základna pro podnikání na své objevení teprve čeká. Prvními českými vlastovkami jsou výrobce nemocničních a pečovatelských lůžek Linet nebo technologická společnost Adastra. ✘

Jan Lembas
Ředitel kanceláře CzechTrade Bangkok

V Singapuru bude vedle CzechTradu i velvyslanectví

Protože má malý ostrov mimořádný strategický význam pro obchod v celé jihovýchodní Asii, Česká republika se chystá v zemi znovuotevřít svůj zastupitelský úřad po skoro dvanáctileté pauze.

Jihoasijský ostrovní stát Singapur založil svou prosperitu na strategické poloze. Nachází se v centru obchodních cest v jihovýchodní Asii. Obyvatelstvo tvoří směsice lidí zejména čínského (74 procent), malajského (13 procent) a indického původu (devět procent.) Též ale na ostrově pracuje řada lidí ze zemí západního světa.

Výhodné umístění země vybízí k tomu, aby se stala obchodní křižovatkou. Jak singapurské letiště Changi, tak singapurský námořní přístav mají tento význam nejen pro dodávky zboží, ale i pro cestovatele – jak pro turisty, tak hlavně pro obchodníky. Díky propracované a vymahatelné legislativě je Singapur sídlem mnoha zahraničních firem s působností v zemích ASEAN, takže je ostrov ideálním sídlem pro expanzi na tyto okolní trhy.

Vzájemný obchod mezi ČR a Singapurem postupně roste. Proto se vláda ČR rozhodla otevřít v zemi velvyslanectví, k čemuž má dojít v první polovině příštího roku. I když celkový objem českého obchodu s asijským ekonomickým tygrem na břehu Malackého průlivu není pro český zahraniční obchod zatím dominantní, má velký potenciál.

Singapurci jako mnozí další Asijci chtějí z jednání odcházet jako vítězové. Je proto vhodné raději volit takovou strategii, která u nich vzbudí dojem, že získali o něco více než druhá strana.

Foto: Shutterstock.com

Ostrov platí za světovou špičku ve zdravotnických službách.

Bilaterální obchod se odehrává spíše v režii nadnárodních firem, nicméně znovuotevření českého velvyslanectví (v minulosti zde česká ambasáda fungovala v letech 1996 až 2008) a působnost zahraniční kanceláře CzechTrade může přinést další zvyšování zájmu českých firem o Singapur.

ŠPIČKA V BIOTECHNOLOGIÍCH NEBO MEDICÍNĚ

Klíčovým předpokladem je, aby byla česká firma schopna nabídnout výrobky či služby, které obstojí ve srovnání se špičkovou světovou konkurencí, neboť Singapur je zaprvé bohatou zemí a zadruhé zde velmi dbají na „advanced“ produkty, jež lze zařadit mezi opravdu nejvyspělejší produkci ve světovém srovnání.

Plochou malý ostrovní stát s populací necelých šest milionů osob je zemí, která musí naprostou

většinu zboží pro vlastní spotřebu dovážet. Velkou příležitostí jsou dodávky pro vědu nebo sofistikovaný průmysl. Oblastmi, kde je Singapur v čele světového pelotonu, jsou biotechnologie, letecký průmysl, zdravotnická technika, některé druhy chemické výroby, farmaceutická výroba či ochrana životního prostředí. Čeští výrobci nanotechnologií, biotechnologií či zdravotnické techniky přitom umějí světu nabídnout skutečnou kvalitu.

Kategoriemi, v nichž mohou v Singapuru české firmy uspět, jsou také design, luxusní předměty, umělecké artefakty, ale částečně i potravinářský průmysl, neboť země vzhledem k omezeným vlastním možnostem velkou část produkce dováží. Další skutečností je vysoká cenová hladina v Singapuru, což umožňuje dosahovat vyšších marží, avšak na druhé straně jsou zde také vyšší náklady, neboť práce je zde dražší než v okolních zemích.

VEDE TUDY I OBCHOD S INDIÍ NEBO ČÍNOU

Při obchodování se Singapurem nejde jen o dodávky pro tamní zákazníky. Přes obchodního partnera lze proniknout na další trhy jihovýchodní Asie i na velký čínský nebo indický trh. Možná si někdo řekne, proč dobývat indický trh přes Singapur. Ovšem když se porovná legislativní prostředí v Indii s právním prostředím v Singapuru, je zřejmé, že cesta na jiné trhy přes partnerskou firmu v Singapuru může být nakonec kratší a právně méně složitá. Z téměř 40 tisíc zahraničních firem je v malém ostrovním státě 3200 společností z Číny a 4400 subjektů z Indie. Zákony v Singapuru jsou velmi striktně dodržovány a právní prostředí je na podstatně vyšší úrovni nejen oproti řadě jiných zemí Asie, ale rovněž oproti poměrům, na které jsou podnikatelé zvyklí v České republice.

Foto: Shutterstock.com

Singapurci si rádi objednají ještě další „jedničku“ českého piva, dovoz alkoholu ale komplikuje clo.

CLO SE VZTAHUJE JEN NA ALKOHOL

Singapur je výbornou možností pro diverzifikaci obchodních zájmů českých firem, neboť jeho omezené surovinové zdroje vyžadují dovoz většiny produktů pro životaschopnost země. Skoro polovinu průmyslové výroby tvoří elektrotechnický průmysl, který potřebuje zahraniční subdodavatele.

Čeští exportéři by mohli využít i toho, že je Singapur jednou z nejotevřenějších ekonomik s liberálním celním režimem. Na druhé straně to ale znamená, že je zde obrovská konkurence velkých hráčů z nejvyšších zemí světa. Dovození cla se v Singapuru vztahuje jen na několik málo druhů zboží, konkrétně na al-

koholické nápoje, tabákové výrobky, motorová vozidla a ropné produkty, respektive pohonné hmoty.

Ovšem z každého dováženého zboží – a rovněž při jeho prodeji v rámci Singapuru – se platí daň ve výši sedmi procent. Jedná se o takzvanou GST (Good and Service Tax), což je obdoba české DPH. Pokud jde o netarifní opatření, která mohou českým vývozcům komplikovat život, jde především o kontrolu dovozu a vývozu některých druhů výrobků. Úřady u nich musejí vydávat zvláštní povolení. Týká se to například léků, speciální techniky a některých dalších specifických položek. Jinými regulacemi, například uvalením kvót na zboží, Singapur zahraniční subjekty nezatěžuje.

DŮLEŽITÉ JE NEZPŮSOBIT ZTRÁTU TVÁŘE

Singapurci jsou velmi precizní a přitom poměrně akční obchodní partneři, nicméně striktně respektují hierarchii, takže je potřeba vždy vyčkat finálního schválení kompetentními pracovníky. Trochu překvapivé je, že Singapurcům chybí větší velkorysost, takže je třeba předpokládat, že se budou zabývat skutečně každým detailem v navrhované smlouvě a jen neradi budou ustupovat od svých představ.

Mladí Singapurci jsou sice velmi dynamičtí, avšak chovají velký respekt k věku a ke zkušenostem, a to podstatně více, než je tomu v Česku. Je potřeba tyto zažité zvyklosti respektovat. Velkou roli hraje společenské postavení a také majetkový status – lidé, kteří poctivě a úspěšně podnikají a získali větší majetek, jsou zde ve velké úctě. Pokud by to nebylo poctivou formou, nesmlouvavě se s nimi vypořádá zdejší legislativa, neboť (nejen) daňové podvody jsou zde velmi tvrdě trestány.

Při jednáních je potřeba dbát na to, aby obchodník partnera nevystavil takzvané ztrátě tváře. Proto je nutné být vždy empatický a dbát na to, aby se partner nedostal do trapné situace. Singapurci jako mnozí další Asijsci chtějí z jednání odcházet jako vítězové. Je proto vhodné raději volit takovou strategii, která u nich vzbudí dojem, že získali o něco více než druhá strana. Avšak v každém případě jsou Singapurci velmi přátelští a komunikativní. Projevování negativních emocí a nespokojenosti před obchodním partnerem není vhodné. ❌

Jiří Zavadil

Ředitel kanceláře CzechTrade Singapur

Kontakty a desatero pro obchodování se Singapurem

Na ostrově nabízí pivo Hospoda

V Singapuru už úspěšně působí mnohé české firmy. Jednou z nich je výrobce unikátních osvětlovacích těles firma Lasvit. Velmi úspěšná je dnes již nadnárodní, avšak původně česká firma Keboola, která působí v oboru ICT a má v Singapuru svoje zastoupení. Další celosvětově úspěšná česká firma, která na ostrově působí,

je výrobce řídicích systémů firma ComAp. V obchodech a také v některých restauracích v Singapuru je k mání nejznámější české pivo Pilsner Urquell.

Najdou se zde také dvě restaurace provozující české restaurační minipivovary. Jedna z nich nese zcela nezpochybnitelný český název Hospoda. Druhá – ač s ná-

zvem anglickým – také nezapře svůj český původ – Prague Microbrewery.

Další firmy, které z ČR exportují do Singapuru, jsou například Foxconn, ON Semiconductors Czech Republic, AVX, Saft Ferak. Dále do Singapuru míří řada českých startupů a některým z nich se už podařilo obchodně

prosádit. Jako příklad lze uvést firmu Retailys.com z Klatov nebo Hybrid Company z Prahy. Povědomí o České republice je v Singapuru silné. Obchodník se zde tak často nesetká s tím, že by někdo nevěděl, kde Česká republika leží. To v některých jiných mimoevropských zemích nebývá až tak samozřejmé. ❌

Zahraniční firma už může mít ve Vietnamu stoprocentně vlastněnou dceru

Ke zlepšení podmínek pro exportéry a investory přispěje také dohoda o volném obchodu mezi Vietnamem a EU, díky níž odpadnou další bariéry byznysu.

Vietnamská socialistická republika je pro Čechy asi neznámější asijskou zemí. Nejen díky početné komunitě Vietnamců, kteří v ČR žijí, ale také a především jako stále více vyhledávaná turistická destinace.

Geograficky má Vietnam protáhlý tvar od severu k jihu, přičemž poblíž mořského pobřeží nebo přímo na něm leží nejdůležitější ekonomická centra země. Každé město a region má trochu odlišnou charakteristiku.

Hlavní město Hanoj se nachází v severní části země poblíž hranice s Čínou. Od Hanoje východně u pobřeží leží třetí největší město Hai Phong, které je zároveň významným námořním přístavem. Dál podél pobřeží na jih, přibližně v polovině území Vietnamu, je další obchodní centrum. Tím je rovněž významný přístav Danang. V jeho okolí se nalézá spousta továren a také průmyslové

Nutností pro Vietnamce je vlastnit poslední model mobilního telefonu, být dobře oblečený a především upravený od holiče či kadeřníka. Vystavovat na odív bohatství se stává ve Vietnamu velmi trendy. Roste poptávka po luxusním zboží a drahých dárkových předmětech.

Jako symbol modernizace Vietnamu vyrostl v Ho Či Minově Městě mrakodrap Landmark 81, který je nejvyšší budovou jihovýchodní Asie.

zóny, které ještě nejsou zaplněny. Je zde možnost za zvýhodněných podmínek postavit a provozovat firmu.

V HO ČI MINOVĚ MĚSTĚ PŘIBÝVÁ ŠKOL I DEVELOPERSKÝCH PROJEKTŮ

Na jihu země se nachází největší vietnamská megapole – Ho Či Minovo Město, dříve známé jako Saigon. Je to nejvýznamnější obchodní centrum

celého Vietnamu, které oficiálně čítá skoro devět milionů obyvatel, ovšem neoficiálně se uvádí až kolem 14 milionů lidí. Ekonomiku Ho Či Minova Města tvoří převážně služby, obchod a finančníctví. Najdou se zde obří mrakodrapy i nejvyšší budova v jihovýchodní Asii, kterou je mrakodrap Landmark 81. Ho Či Minovo Město roste raketově, rozvíjí se tu mnoho developerských projektů, převážně bytové jednotky, na něž navazují obchodní centra a samozřejmě infrastruktura a občanská vybavenost. Přibývá zde i mnoho škol, včetně těch mezinárodních.

PLAVÁNÍ PLUS VÝUKA ANGLIČTINY

Vietnam za poslední dekádu prošel mnoha změnami. Hlavní obchodní centra se přetvářejí v zóny, které lákají mnoho zahraničních investorů. Vzrůstá životní úroveň, utváří se velká základna střední třídy a práce přibývá. Lidé se snaží co nejvíce přizpůsobit světovým trendům, stahují se do větších měst, a to nejen za práci, ale hlavně za vzděláním, za které se zde v mezinárodních školách platí zlatem.

Ve Vietnamu je považováno za nutnost naučit se anglicky, movitější rodiče většinou kombinují třeba výuku plavání s anglicky hovořícím instruktorem. Další „nutností“ je vlastnit poslední model mobilního telefonu, být dobře oblečený a především upravený od holiče či kadeřníka. Vystavovat na odív svoje bohatství se stává ve Vietnamu velmi trendy. Roste poptávka po luxusním zboží a především drahých dárkových předmětech.

Foto: Shutterstock.com

Foto: Shutterstock.com

I Vietnam zasáhla popularita chytrých telefonů a mít nový model patří ke „společenské nutnosti“.

NELZE SPOLÉHAT JEN NA POUTO S ČESKOU REPUBLIKOU

S Vietnamem Česko váže pevné historické pouto, které stále utužuje současná rozvíjející se a postupně integrující se komunita v ČR. Toto vše ovšem často udržuje Čechy v mylné představě o jisté familiárnosti zdejšího trhu a podnikatelského prostředí, přičemž už několik takto uvažujících českých podnikatelů zažilo nepříjemný střet s realitou.

Na druhé straně je ve Vietnamu přítomna významná protiváha úspěšných exportérů, kteří nepodcenili přípravu při vstupu na trh a věnovali čas zmapování místních zvyklostí a poměrů. Moderní Vietnam jde vstříc zahraničním investorům pomocí úpravy místních regulací v podnikatelském prostředí. Například už je možné založit společnost stoprocentně vlastněnou zahraničním investorem, a mít tak pod kontrolou veškeré klíčové aspekty, jako jsou správa bankovního účtu, certifikáty a různá další povolení, klíčová pro stabilní fungování firmy zde ve Vietnamu.

Už je možné založit ve Vietnamu společnost stoprocentně vlastněnou zahraničním investorem, a mít tak pod kontrolou veškeré klíčové aspekty, jako jsou správa bankovního účtu, certifikáty a různá další povolení.

DOHODU O VOLNÉM OBCHODU UŽ MUSÍ JEN RATIFIKOVAT EVROPSKÝ PARLAMENT

Nejvíce poptávanou službou, kterou pro české firmy realizuje kancelář CzechTrade, je vyhledání distributorů. Tato služba dává největší smysl při kombinaci s osobní návštěvou ve Vietnamu. Osobní vazby jsou velmi důležité a je potřeba si od začátku budovat trvalý vztah s potenciálním obchodním partnerem.

Velká očekávání vyvolala i nedávná ratifikace dohody o volném obchodě (EVFTA) mezi EU a Vietnamem, která čeká jen na závěrečné schválení Evropským parlamentem. Tato dohoda má především pomoci Vietnamu s exportem do EU, ale Evropa z ní samozřejmě bude těžit také, jenom si na to pár let počká.

Nejdůležitějším bodem této dohody je snížení celní zátěže vzájemného obchodu. Aktuální stav lze sledovat na stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu nebo na portálu pro podnikatele BusinessInfo.cz/Vietnam. Po celém Vietnamu se pořádají konference na toto téma a je potřeba se podrobně seznámit s vývojem celé implementace. Nicméně je to obrovská příležitost pro všechny firmy, které mají co do činění s mezinárodním obchodem. Vietnam je bezmála stamilionový trh s početnou pracovní silou. Ať už česká firma plánuje relokovat výrobu, najít dodavatele, nebo zahájit exportní aktivity, je správný čas zaměřit se právě na Vietnam. ✘

Ivan Nikl
Ředitel kanceláře CzechTrade
Ho Či Minovo Město

Desatero pro obchodování s Vietnamem

Nová indonéská metropole bude skoro čtyřikrát větší než Praha

K obchodním příležitostem na souostroví patří také chystané stavby vodních elektráren nebo nových letišť. Těch plánuje vláda postavit v nejbližší době dvanáct.

Přemístění hlavního města Indonésie na ostrov Borneo v provincii Kalimantan může být velkou příležitostí pro mnohé firmy. Na začátku půjde především o developery, stavební společnosti a dodávky spojené se stavebními pracemi. V další fázi se bude jednat o dodávky a technologie pro energetiku, později pro logistické služby, zdravotnictví, maloobchod, bankovní a finanční služby či spotřební zboží. Je potřeba si uvědomit, že nové hlavní město bude postaveno na obrovské rozloze 1800 kilometrů čtverečních. Pro představu Praha má rozlohu 490 kilometrů čtverečních a Berlín 890 km².

České firmy by se měly spojit s místními společnostmi, protože zejména v oblasti stavebnictví zahraniční subjekt prakticky nemůže dodávat přímo pro stát. Například státní indonéská společnost WIKA již plánuje, že se bude podílet na budování základní infrastruktury – od silnic přes energetické sítě až po vodní díla. WIKA též informovala, že bude hledat zahraniční partnery, kteří budou společně financovat a rozvíjet základní infrastrukturu v nové metropoli.

NOVÝ PREZIDENTSKÝ PALÁC I SÍDLO POLICIE

Náklady na postavení nového hlavního města se odhadují asi na 32,7 miliardy dolarů. Předpokládá se, že většina těchto peněz, odhadem 18,7 miliardy dolarů, bude směřovat na výstavbu bytů, škol, nemocnic a komerčních čtvrtí. Náklady na základní infrastrukturu se odhadují na 11 miliard dolarů, přičemž asi čtvrtina z toho je určena na stavbu vládních úřadů včetně nového prezidentského paláce, budovy parlamentu a nové centrály policie a armády.

Další možnosti se nabízejí pro firmy vyvíjející softwarové služby pro banky a finanční instituce. Velké indonéské a mezinárodní banky se chystají na budování poboček v novém hlavním městě. Zároveň se banky připravují na financování celého projektu budování hlavního města. Vláda by měla dokončit regulační rámec pro financování staveb koncem letošního roku a první úvěry pro stavební projekty by měly být schváleny již v roce 2020. Předpokládá se rovněž vytvoření až půl milionu nových pracovních míst.

Foto: Shutterstock.com

Přetížené dopravě v Jakartě má trochu odlehčit letos zprovozněné metro.

JAKARTA CHCE NOVÉ METRO DÁL ROZŠÍŘIT

Rozsáhlé veřejné projekty se ale chystají i v dalších oblastech Indonésie. Modernizace infrastruktury je potřebná prakticky ve všech regionech především kvůli rychlému růstu počtu automobilů a motocyklů. Ten jde ruku v ruce s růstem ekonomiky a životní úrovně. Aktuální téma představuje také plán obnovy železnic a vozového parku státní železniční společnosti Kereta Api (KAI).

Jednou z hlavních priorit vedení dosavadního hlavního města Jakarty je řešení krizové situace v městské

DO PĚTI LET VYROSTE DALŠÍCH 12 LETIŠŤ

České firmy jako ERA či Eldis již uspěly na indonéském trhu radarových systémů. Další šance v leteckém průmyslu se přitom blíží. Indonéská vláda chce v rozvoji a budování nových letišť pokračovat. V následujících pěti letech plánuje ministerstvo dopravy vybudovat po celé zemi 12 nových letišť.

hromadné dopravě, a to dobudováním jak trasy metra uvedené do provozu na jaře letošního roku, tak vnitřního městského okruhu nadzemní kolejové dopravy v nadcházejících pěti letech. Bude se také hledat dodavatel systému na výběr elektro-nického jízdného.

ŠKODA PODEPSALA MEMORANDUM O SPOLUPRÁCI

V roce 2012 byla zpracována studie financovaná za pomoci české vlády a týkající se nového letiště a propojení železnic s městem Yogyakarta. Na tuto studii se dlouhá léta nepodařilo navázat faktickými dodávkami českých technologií. Jedním z prvních úspěchů nově otevřené zahraniční kanceláře CzechTrade v Jakartě bylo představení společnosti Škoda Electric u vedení státních firem INKA a KAI, které po roce schůzek, prezentací a setkání vyústilo v roce 2018

V Indonésii působí úspěšně čeští výrobci turbín pro malé vodní elektrárny jako ČKD Blansko Small Hydro nebo Strojírny Brno. Vidí velké příležitosti, ale je potřeba se obrnit jistou dávkou trpělivosti.

v podpis memoranda o spolupráci. Plzeňská Škodovka s cílem realizovat dodávky pro indonéské státní železniční společnosti.

V ZEMI JE 600 LETIŠŤ, POTŘEBUJÍ OBNOVU

Letiště představují v zemi rozkládající se na více než 17,5 tisíce ostrovech velkou příležitost. Provoz na většině z 600 funkčních letišť překračuje v současné době jejich reálnou kapacitu o 200 až 300 procent. Vzhledem k růstu letecké dopravy je technická úroveň současného vybavení letišť nedostatečná. Vláda tak plánuje další navyšování investic do letištní infrastruktury a bezpečnosti leteckého provozu. V leteckém průmyslu existuje jak možnost přímých dodávek konečným zákazníkům, tak prostřednictvím subdodavatelů.

DO ROKU 2025 MÁ BÝT ČTVRTINA ENERGIE Z OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ

V oblasti zelené energetiky má Indonésie aktuálně dva hlavní cíle.

Prvním je zvýšení výroby energie do roku 2020 o 35 tisíc MW. S tím souvisí i druhý cíl – téměř čtvrtina (23 procent) vyrobené energie do roku 2025 by měla pocházet z obnovitelných zdrojů. Významný podíl by měly tvořit i vodní elektrárny, což je oblast, kde jsou české firmy technologicky a inženýrsky tradičně velmi silné. Součástí podpory obnovitelných zdrojů jsou i státní garance týkající se výkupu a cen elektrické energie. Ze zkušeností českých firem ovšem vyplývá, že proces získání smlouvy o výkupu ze strany místní státní společnosti PLN je složitý.

V Indonésii působí relativně úspěšně čeští výrobci turbín pro malé vodní elektrárny jako ČKD Blansko Small Hydro nebo Strojírny Brno. Firmy zde vidí velké příležitosti, ale je potřeba se obrnit jistou dávkou trpělivosti. To potvrzuje i silný český hráč na poli budování malých vodních elektráren Hydro-pol. Ten působí v Indonésii již více než pět let a až v poslední době se mu daří významněji pokročit v jeho vlastním projektu, totiž v celém procesu získávání všech povolení potřebných k výstavbě malé vodní elektrárny.

Vývoz českých výrobků do Indonésie má už dlouholetou tradici také v oblasti výstavby cementáren, cukrovarů či obráběcích strojů. Je ovšem nutno říci, že v posledních letech českým tradičním firmám vyrostla konkurence v podobě velmi agresivních dodavatelů z Turecka, Polska a dalších zemí. x

Michal Sontodino
Ředitel kanceláře CzechTrade Jakarta

Desatero pro obchodování s Indonésii

Stavbu letišť na malých indonéských ostrovech komplikuje nedostatek prostoru, takže ranvej je často přímo na břehu moře.

Vznikl největší těžař zlata na světě, roste nejfrekventovanější letiště

Přinášíme zprávy o byznysu ve světě a příležitostech pro české vývozce od ředitelů zahraničních kanceláří CzechTrade.

KANADA

Ze spojení dvou firem vzešel lídr v produkci zlata

Kanada letos zaznamenala největší příliv přímých zahraničních investic (PZI) za poslední čtyři roky, což je další důkaz, že rostoucí napětí ve světovém obchodu nesnížilo ochotu investovat do severoamerických trhů. Podle kanadského statistického úřadu vzrostly PZI za druhé čtvrtletí

o 18,7 miliardy kanadských dolarů. Příliv v této hodnotě je nejvyšší od roku 2015.

Statistika reflektuje i mamutí obchod v těžebním průmyslu. Nový největší světový těžař zlata, společnost Newmont Mining, začátkem roku převzala obdobně zaměřenou firmu Goldcorp. Ačkoli byla statistika investic ovlivněna převážně právě touto jednou mega transakcí, je zřejmé, že k postupnému nárůstu investic docházelo již více než rok. Znamená to obrat oproti nešťastné sezoně 2017, kdy došlo k výraznému odlivu kapitálu z kanadského národního ropného průmyslu. **x**

Jaroslav Jelínek, CzechTrade Calgary

KOLUMBIE

Země poskočila nahoru v žebříčku atraktivity pro investory

Podle žebříčku Country Brand Ranking, zaměřeného na americký kontinent, se Kolumbie poprvé umístila na páté příčce jako jedna z nejatraktivnějších zemí pro investice v celém latinskoamerickém regionu. Vysoké hodnocení státu dokládá, že země vyniká jako cíl zahraničních investorů. V prvním pololetí letošního roku dosáhly zahraniční investice 7273 milionů dolarů, což znamená téměř čtvrtinový meziroční nárůst.

Vedle toho se Kolumbie dostává do popředí i v oblasti digitální poptávky, kde se zohledňuje online vyhledávání témat, jako jsou obchodní prostředí, socioekonomické faktory či strategické sektory. Kolumbie nabízí stabilní trh, právní jistotu a především regionální rozmanitost, jež poskytuje širokou škálu investičních možností. V regionálním žebříčku, ve kterém se hodnotilo celkem třicet zemí, tak letos Kolumbie předběhla státy, jako jsou Chile, Argentina nebo Peru. Ve světovém srovnání se dostala na 23. místo. **x**

Barbora Kaprálová, CzechTrade Bogota

BELGIE

Pobídky pomohly elektromobilům

V Belgii roste zájem o vozidla na alternativní pohon, zejména pak o ta elektrická. V druhém čtvrtletí letošního roku bylo v Belgii registrováno 2405 nových elektrických vozidel, což je o zhruba 200 procent více než ve stejném čtvrtletí loňského roku. Co se týče rychlosti růstu počtu elektromobilů, je Belgie celkově na čtvrtém místě v celé EU hned za Dánskem, Švédskem a Polskem.

Přispívají k tomu i pobídky belgické vlády, která dotuje nákup vozidel na elektrický pohon částkou až čtyři

tisíce eur a také slevami na daních. Dalšímu nárůstu počtu elektrických vozidel napovídá i dobrá nabíjecí infrastruktura, jelikož se v Belgii, jejíž rozloha není ani poloviční v porovnání s ČR, nachází více než tři tisíce dobíjecích stanic. Pro srovnání, v ČR je zatím jen necelých 600 nabíjecích stanic. Za celý loňský rok je navíc Belgie celkově na třetím místě mezi zeměmi EU v počtu nově registrovaných vozidel na zemní plyn. **x**

Tomáš Hartman, CzechTrade Brusel

CzechTrade
denně – zahraniční
obchodní
příležitosti
e-mailem

TURECKO

Nové letiště v Istanbulu chce být největším leteckým uzlem planety

Nové letiště, které bylo oficiálně otevřeno loni na podzim a do plného provozu uvedeno letos v dubnu, se nachází zhruba 35 kilometrů severozápadně od centra Istanbulu. Nynější kapacita letiště stačí na odbavení 90 milionů cestujících ročně, přičemž do budoucna se po jeho rozšíření počítá až s 200 miliony pasažérů, čímž by se mohlo stát největším leteckým uzlem na světě. Předpokládá se, že o prvenství bude bojovat s letištěm v Pekingu.

Prozatím není istanbulské nové letiště spojeno s metropolí kolejovou dopravou. V současnosti ale na projektu metra pracuje na čtyři tisíce lidí s deseti hloubicími stroji. Nyní je vyraženo už 30 z celkových předpokládaných 40 kilometrů, které má nová linka metra mít. Vzhledem

k velké vzdálenosti letiště od centra se počítá s tím, že v tunelech budou jezdit rychlovlaky o maximální rychlosti 120 km/h, což je o 40 km/h více, než jezdí vlaky metra standardně. Nová linka metra má být uvedena do provozu už začátkem příštího roku. **x**

Vladislav Polách, CzechTrade Istanbul

ČÍNA

Peking otevřel sektor služeb zahraničním firmám

V srpnu zveřejnil pekingský obchodní úřad (vlastně místní pobočka čínského ministerstva obchodu) tříletý akční plán pro další otevření sektoru služeb v hlavním městě zahraničním investorům. Plán je v souladu s opatřeními, která již místní vláda zavádí od roku 2015. Cílem je přilákat

zahraniční investice a vytvořit z Pekingu centrum politiky, kultury, mezinárodní výměny, inovací a zároveň zónu, kde se budou testovat různé pilotní projekty. Ty se při úspěchu v Pekingu budou rozšiřovat do dalších oblastí v Číně.

Akční plán přináší uvolnění do následujících osmi oblastí: věda a technologie, internetové informace, finance, vzdělávání, kultura, cestovní ruch, zdravotní péče a profesionální služby. Liberalizační opatření jsou různá, od podpory vytváření klastrů přes snazší získávání víz pro zahraniční talenty, snížení restrikcí ohledně zahraničního vlastnictví či vstupních bariér až po podporu vzájemného uznávání kvalifikací. Zájemci o podrobnější informace k této problematice mohou kontaktovat zahraniční kanceláře agentury CzechTrade v Číně. **x**

Kateřina Ďurove, CzechTrade Peking

EGYPT

Polepšil si výběr daní i kurz libry

Renomovaná britská instituce Economist Intelligence Unit vypracovala v červenci hospodářský výhled Egypta na dalších několik let. Podle této zprávy ekonomické reformy, které byly přijaty podle dispozic Mezinárodního měnového fondu, přinesly jistý pokrok ve fiskální konsolidaci státu.

Strukturální reformy se ale kvůli zdlouhavé administrativě zatím projevují jen pozvolna. Neočekává se, že by bylo nutné požadovat od MMF další masivní půjčky. Vzhledem k tomu, že míra nezaměstnanosti dosahuje dlouhodobě devět procent a růst HDP je kolem pěti procent, umožňuje to vládě soustředit se na zdravotní péči a školství, tedy sektory, které byly dlouhodobě podfinancované.

Zlepšuje se i fiskální deficit státu ve vztahu k HDP, který je predikován na šest procent v letech 2022 a 2023, což je výsledkem lepšího výběru daně z přidané hodnoty a postupného upouštění od dotační politiky vlády. Dochází rovněž k vyrovnávání běžného účtu, a to díky snižování dovozu ropy a ropných produktů na jedné straně a celkovému zvyšování egyptského exportu na straně druhé. Pozitivním trendem je potom dlouhodobé posilování domácí egyptské libry k americkému dolaru i euru. **x**

Pavel Kalina, CzechTrade Káhira

Další aktuální zprávy a kontakty na zahraniční síť CzechTrade

Nové programy zjednodušily nábor pracovníků v zahraničí

Nedostatek pracovních sil v Česku pomohou firmám řešit tři nové programy zaměřené jak na vysoce kvalifikované odborníky, tak na méně školené profese. Nábor se oproti dřívějšímu výrazně zrychluje a zjednodušuje.

Ekonomická migrace je oblast velmi zajímavá, ale také svým způsobem nevděčná, složitá a mnohdy politicky citlivá. Nikdy se nelze zavděčit úplně všem. Podnikatelé chtějí „stavidla“ otevřít co nejvíc, naopak odborové svazy z debat o příchodu zahraničních pracovníků mírně řečeno nadšené nejsou.

Faktem zůstává, že české hospodářství se momentálně bez pracovní síly z ciziny neobejde. I v oblasti ekonomické migrace hraje prim bezpečnostní hledisko, neboť být jednou z nejbezpečnějších zemí světa má rozhodně svoji hodnotu a pro některé cizince to může být právě ten důvod, proč vůbec zvažují možnost pracovat v Česku. Je proto dobře, že se Česká republika už několik let snaží prosazovat cílenou a výběrovou ekonomickou migraci v tom smyslu, že kontroluje, kdo, na jaké pozice a do jakých firem přichází.

58 TISÍC PRACOVNÍKŮ Z CIZINY
 Žádný systém není dokonalý, ale za posledních sedm let Česko urazilo díky spolupráci státní správy, soukromé sféry i zahraničních partnerů poměrně velký kus cesty. Důkazem je více než 3300 firem a 58 tisíc lidí zařazených do některého z vládních projektů či režimů. A nebyly a nejsou to neznámé

či schránkové firmy a lidé, o kterých se nic neví. Naopak jedná se o společnosti, které jsou pečlivě prověřeny a splnily předem stanovená kritéria, stejně tak jde o prověřené zaměstnance, kteří musejí splňovat minimální úroveň vzdělání a procházejí prověřovacím procesem v rámci žádosti o zaměstnaneckou kartu. Aktuálním počínem, kterým vláda posunula své aktivity v oblasti ekonomické migrace ještě dál, jsou nové programy schválené na konci srpna.

Některé náležitosti žádosti o zaměstnaneckou kartu lze nahradit písemným prohlášením zaměstnavatele. Jde například o potvrzení ubytování, pracovní smlouvu či doklad o vzdělání.

PROCES SE ZJEDNODUŠÍ

Zaměstnat cizince? Zaplatím ho? Zvládneme integraci a soužití s našinci? Bude to pro firmu skutečně přínos? To jsou otázky, kterým už několik let čelí řada českých firem. Program Ukrajina a Indie, režim Ukrajina, ostatní státy, Welcome Package či Fast-track – to jsou projekty, které zná a využívá mnoho českých firem. Otázka tedy zní – proč měnit něco,

Foto: Shutterstock.com

co běží, na co jsou firmy zvyklé, a dokonce to i funguje? Odpověď je jednoduchá – stát se snaží proces zjednodušit, zpřehlednit a modernizovat. Nové vládní programy vycházejí ze stávajících projektů, sjednocují je a snaží se o to, aby byly uživatelsky přívětivější a méně administrativně náročné. Programy opět sázejí na úzkou kooperaci mezi státní správou a podnikatelskými svazy, které hrají v procesu řízení a výběrové ekonomické migrace důležitou roli.

SNAZŠÍ CESTA K VÍZŮM PRO „TOP“ ZAMĚSTNANCE

Nové programy ekonomické migrace jsou tři. Dva jsou zaměřené na vysoce kvalifikované zaměstnance a jeden na zaměstnance se střední či nižší kvalifikací. I nadále platí, že nekvalifikovaným profesím programy určeny nejsou. Stejně tak platí, že pokud chce firma program využít, musí nejdříve proběhnout takzvaný test trhu práce, kdy je dané místo nabízeno českým občanům a lidem z dalších zemí Evropské unie. Mimo chodem, v létě vstoupila v účinnost novela zákona o zaměstnanosti, která umožňuje zkrátit test trhu práce z 30 až na deset dní, což příchod cizinců ještě víc urychlí.

Do zřejmě nejatraktivnějšího programu pro klíčový a vědecký per-

sonál byly transformovány projekty Fast-Track a Welcome Package. Zároveň došlo k jeho zpřístupnění širšímu okruhu subjektů a k jeho teritoriálnímu rozšíření, které je nyní v podstatě neomezené.

Početní omezení žádostí pro ně, které země vyplývá z nařízení vlády o kvótách. Nově tak budou moct program využít české firmy, které zaměstnávají více než 50 osob v ČR a 250 celosvětově, dále startupy, nově založené společnosti a novinkou je zařazení výzkumných a technologických společností.

Výzkumnou organizací se rozumí subjekt zapsaný na seznamu výzkumných organizací, který vede Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy podle zákona o podpoře výzkumu a vývoje. Za technologickou společnost se považuje obchodní společnost, která uzavřela smlouvu o spolupráci v oblasti vědy a výzkumu s výzkumnou organizací.

Do programu mohou být zařazeni pouze vysoce kvalifikovaní zaměstnanci vykonávající profese v klasifikaci zaměstnání CZ-ISCO 1-3, statutární orgány a vnitropodnikové převedení manažeři a specialisté.

VYŘÍZENO ZA JEDEN MĚSÍC

Nespornou výhodou je, že do programu mohou být společně s budou-

cím zaměstnancem zařazení i jeho rodinní příslušníci. Novinkou je také rozšíření působnosti programu nad rámec vnitropodnikových převodů, kdy existující pracovní právní vztah mezi zaměstnavatelem či jeho zahraniční jednotkou a zaměstnancem už není podmínkou pro účast v programu. Největším přínosem je garance vyřízení žádosti do 30 dnů.

Program však poskytuje další výhody, neboť je možné některé povinné náležitosti žádosti o zaměstnaneckou kartu nahradit písemným prohlášením zaměstnavatele. Jde například o potvrzení o ubytování, pracovní smlouvu či doklad o vzdělání. Délka a složitost řízení hrají důležitou roli při uvažování zaměstnanců i firem, proto si od tohoto programu stát slibuje atraktivnější České republiky především pro zaměstnance s vysokou přidanou hodnotou pro ekonomiku.

DO PROGRAMŮ NEMAJÍ PŘÍSTUP FIRMY S DELIKTEM

Název dalšího programu – Program vysoce kvalifikovaný zaměstnanec – napovídá, že se jedná o nástupce projektů Ukrajina a Indie pro vysoce kvalifikované osoby. Profese, které je možné do programu zařadit, a teritoriální působnost se v podstatě shodují s parametry programu určeného pro klíčový a vědecký personál.

Nové programy pomohou jak kvalifikovaným odborníkům z mimounijních zemí, tak českým firmám, které hledají zaměstnance.

Rozdíl spočívá zejména v kritériích, která musí firma splnit. Z logiky věci plyne, že kritéria jsou zde stanovena o něco mírněji. Program je určený firmám, které v ČR podnikají více než dva roky, mají vyrovnané závazky vůči státu a v posledních dvou letech přijaly alespoň tři zaměstnance. Pokud by však firma byla v posledních dvou letech pokutována například za nelegální zaměstnávání částkou vyšší než 100 tisíc korun, pak by to představovalo překážku pro zařazení do jakéhokoliv z vládních programů. V rámci tohoto programu sice stát negarantuje vyřízení žádosti do 30 dnů, ale i tak je zde jistota přednostního přijetí žádosti o pobytový a pracovní titul na zastupitelském úřadě a i tento program umožňuje přesun rodinných příslušníků. V řízení o žádosti o zaměstnaneckou kartu lze i v tomto programu nahradit doklad o ubytování a pracovní smlouvu písemným prohlášením zaměstnavatele.

MEZI ZEMĚ PŘIBYLO BĚLORUSKO NEBO KAZACHSTÁN

Poslední novinkou, která nahradila nejvíce využívaný režim Ukrajina a režim pro ostatní státy, je Program kvalifikovaný zaměstnanec, který je zaměřen na středně a nízko kvalifikované profese v klasifikaci zaměstnání CZ-ISCO 4-8. Za nejvýraznější změnu lze považovat rozšíření o Bělorusko, Kazachstán, Moldavsko, Indii a Černou Horu, které se přidávají k Ukrajině, Srbsku, Filipínám a Mongolsku. Konkrétní roční počty žádostí o zaměstnanecké karty jsou stanovené v již zmiňovaném vládním nařízení. Nově je upravené také mzdové kritérium pro zařazení do programu, kdy je třeba garantovat minimálně 1,2násobek nejnižší zaručené mzdy. Zbýlá kritéria byla převzata ze stávajících režimů.

První zářijové týdny ukázaly, že si všechny nové programy našly své adresáty. Další informace lze najít na webových stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu či lze dotazy zaslat na e-mailovou adresu migrationinfo@mpo.cz. x

Veškeré informace o programech ekonomické migrace

Lukáš Prokeš
Ředitel Odboru evropského a mezinárodního práva
Ministerstvo průmyslu a obchodu

BUSINESSINFO.CZ:

Jak na patenty a průmyslové vzory

V moderním obchodním světě představují ochranné známky, patenty a informace o nich mimořádně silný konkurenční nástroj. Jak se ale ve složité problematice průmyslové právní ochrany zorientovat?

Portál BusinessInfo.cz připravil ve spolupráci s Úřadem průmyslového vlastnictví a několika dalšími partnery atraktivní materiály, které usnadní orientaci v problematice patentů, průmyslové právní ochrany a souvisejících témat. Základní souhrn informací je zpřístupněn v krátkých atraktivních video epizodách Podnikatelského kompasu BusinessInfo.cz. Doplnující textové materiály lze dohledat v příslušných rubrikách portálu. Pro příznivce efektivního využívání času je také připravena ke stažení zvuková stopa videí ve formě praktického podcastu.

VOLNĚ DOSTUPNÉ DATABÁZE UKRÝVAJÍ POKLADY

Ať už má podnikatel vlastní nápad, nebo se snaží zjistit, kdo je vlastníkem průmyslových práv k nějakému existujícímu produktu či designu, prvním důležitým krokem by měla být důkladná a kvalifikovaná rešerše stávajících průmyslově právních databází. S její pomocí zájemce zjistí, jestli náhodou neobjevuje a nevyvíjí již vynalezené.

Příslušné patentové a známkové databáze však neslouží pouze k tomu, aby si v nich podnikatel ověřil originalitu svého nápadu. V mezinárodní volně dostupné databázi Espacenet, která nabízí bezkonkurenčně největší objem patentových dokumentů z ce-

Patentovat lze výrobek, materiál nebo výrobní postup, naopak nelze jeho prostřednictvím chránit například vědecký objev.

Foto: Shutterstock.com

lého světa, najde i celou řadu starších patentů, jejichž platnost už vypršela, takže je lze využívat zcela zdarma.

JEDNODUŠŠÍ VARIANTOU JSOU UŽITNÉ VZORY

Patentem lze chránit svůj původní a unikátní vynález, u kterého lze obhájit možné průmyslové využití. Nejčastěji může jít o určitý výrobek, materiál, technologii nebo výrobní postup. Patentovat naopak nelze vědecký objev, hypotézy, teorie ani osobní názory. Za jednodušší variantu klasického patentu bývá označován takzvaný užitný vzor. Jeho prostřednictvím lze rovněž chránit technická řešení. Oproti patentové ochraně je ochrana užitným vzorem jednodušší, rychlejší a méně nákladná. Má však i některé limity. Souhrnně vzato se zápis do databáze užitných vzorů hodí spíše pro předměty menšího ekonomického významu nebo s nižší vynálezeckou úrovní.

Zápisem do rejstříku lze ochránit i řešení designérská. V takovém pří-

padě se jedná o průmyslový vzor. I on má ale své vlastní náležitosti.

OCHRANNÁ ZNÁMKA NIKDY NESHOŘÍ

Úplně samostatnou kategorií je ochranná známka. Spolu s patentem je existence tohoto druhu ochrany známá i širší veřejnosti. V běžném obchodním a spotřebitelském prostředí totiž představuje ten nejviditelnější atribut, který lze zabezpečit. Ochranná známka poskytuje ochranu určitého grafického znázornění. Nejčastěji samozřejmě nějakého firemního nebo produktového loga. Firemní značka může představovat cenné firemní vlastnictví, které rozhodně stojí za ochranu před zneužitím. Ne nadarmo se říká, že značka je to, co vám zůstane, když shoří továrna. To však platí pouze v případě, kdy má firma svou značku zapsanou v rejstříku ochranných známek. **x**

Zdeněk Bauer
 Redaktor portálu BusinessInfo.cz

Speciál portálu BusinessInfo.cz k ochraně duševního vlastnictví – texty, videa a dokumenty

Video: Unikátní termodynamická kamera

Česká společnost Workswell se zaměřuje na oblast strojového vidění a bezdotykového měření teploty. Firma vyvíjí termokamery a termovizní systémy, které jsou buď statické, nebo je lze připevnit na drony.

Více o kameře

[www.businessinfo.cz/
exportni-zrcadlo](http://www.businessinfo.cz/exportni-zrcadlo)

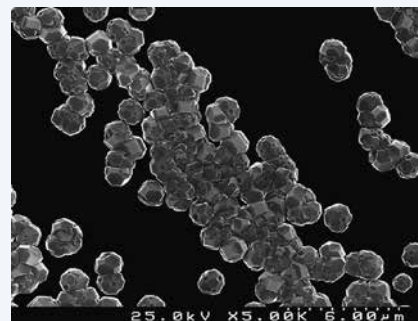
Exportní příležitosti: Zahraniční projekty a tendry

Online databázi portálu BusinessInfo.cz zpracovává agentura CzechTrade a obsahuje aktuální zahraniční projekty a tendry. Zdrojem jsou zahraniční databáze, zastupitelské úřady ČR v zahraničí a zahraniční kanceláře CzechTrade.

Přehled exportních šancí

[www.businessinfo.cz/
prilezitosti](http://www.businessinfo.cz/prilezitosti)

Nanotechnologie odhalí rakovinu prostřednictvím diamantů

V oblasti nanotechnologií patří Češi ke světové špičce v mnoha oblastech. Svůj náskok zúročují vědci také v medicíně, kde s pomocí miniaturních nanodiamantů pomáhají usnadnit včasné odhalení rakoviny a dalších závažných nemocí.

Více o českých nanomateriálech

Video: Obchodní příležitosti v Číně

Při exportu do Číny je nutné se připravit na některá (i nepsaná) pravidla specifická pro místní obchodní prostředí. Ředitel regionálního centra CzechTrade v Kantonu Aleš Červinka představuje perspektivní obory pro české vývozce a tipy na to, jak uspět při jednání s čínskými firmami.

Video o obchodování v Číně

[www.businessinfo.cz/
export-video](http://www.businessinfo.cz/export-video)

Družstvo Sněžka zvládlo i boj s podvodníky

Podnik z Náchoda má za sebou historii sahající do roku 1950. Z kožené galanterie, s níž začínal, rozšířil v 90. letech minulého století záběr na textilní prvky pro automobilový průmysl. Mezi prvními čerpal také evropské dotace.

Příběh úspěšného vývozce

www.businessinfo.cz/snezka

Digitální mapa Česka má odbrzdit stavebnictví

Stavby v Česku komplikují administrativní překážky, které musejí investoři překonávat. Jedním z kroků, který by mohl celý proces urychlit, je vytvoření takzvané digitální mapy. Navrhovaná právní úprava chce zastřešit nekoordinovaný vznik digitálních technických map, které často vytvářejí samotné obce.

Více o digitálních mapách

Na MSV se Česko představilo jako země pro budoucnost

Strojírenský veletrh v Brně přivítal letos téměř 1700 vystavovatelů, z nichž polovina přijela ze zahraničí. Velký zájem měly firmy z Německa, Číny, Indie či Maďarska.

Počátkem října přišel vrchol tuzemské strojírenské sezony. V Brně se konal už 61. ročník tradičního Mezinárodního strojírenského veletrhu (MSV), který je největší veletržní akcí ve střední Evropě. Letos na něj dorazilo 1660 vystavovatelů ze 30 zemí světa. Ze zahraničí přijela polovina všech zúčastněných firem. Plocha, na níž vystavovatelé svou produkci představili, přesáhla 41 tisíc metrů čtverečních. Veletrh také vytvořil nový rekord, když se na něm konalo plných 91 doprovodných akcí. To znamenalo více než 200 hodin seminářů, konferencí či obchodních setkání.

Hlavní téma ročníku znělo Digitální továrna. Veletrh tak odrážel

Foto: CzechTrade

trend směřující k Průmyslu 4.0 a digitalizaci. Tahounem byly jak tradiční obráběcí a tvářecí stroje, tak i oblasti automatizace, elektroniky a měřicí techniky.

Co se týče zahraničních firem, nejvyšší zájem byl tradičně z Německa. Téměř stovka firem přijela ale také z Číny a přes padesát vystavovatelů dorazilo z Indie. Zajímavostí byla vůbec první oficiální expozice Maďarska.

Samotná Česká republika také poprvé nabídla jednotnou národní

expozici, na níž bylo zastoupeno hned 13 státních institucí. Podnikatel tudíž mohl dostat v české expozici ucelenou radu pro všechny fáze podnikání. Mottem české národní expozice se stal slogan, pod nímž chce Česko nadále budovat svou image před světem. Zní: The Country For The Future. V souladu s tímto sloganem se také doprovodné akce pořádané českými institucemi často zaměřily právě na inovace, digitalizaci či Průmysl 4.0. x

Tomáš Stingl

Foto: CzechTrade, MPO

Premiér Andrej Babiš, vicepremiér a ministr průmyslu a obchodu Karel Havlíček a ministr zahraničí Tomáš Petříček s dalšími kolegy z vlády otevřeli v pavilonu Z Českou národní expozici Czech Republic: The Country For The Future. Historicky poprvé pod jednou národní střešou se představila hned třináctka státních organizací.

Foto: CzechTrade, MPO

Mezi témata české expozice patřilo mimo jiné oběhové hospodářství, moderní energetika, elektromobilita, export i startupy. „O témata v naší expozici Czech Republic: The Country For The Future byl obrovský zájem. Podpořili jsme soutěž mladých strojařů, vydražili 3D sochu, která vzešla z mezinárodní studentské soutěže, a setkali se se stovkami podnikatelů. Ukázali jsme, že Česká republika je zemí pro budoucnost,“ uvedl vicepremiér a ministr průmyslu a obchodu Karel Havlíček.

Unikátní 3D sochu Kaleidoskop z recyklovaného PET materiálu získala v aukci Alice Undus (druhá zleva) ze společnosti Aero Vodochody Aerospace. Vítěžek z dražby ve výši 166 tisíc korun převzala Kateřina Nováková (vpravo) ze startupu PET-MAT. Sochu v rámci soutěže navrhla studentka ČVUT z Turecka Ekin Ünlü (vlevo).

Foto: Dominik Kučera

CzechInvest uspořádal v České národní expozici The Country For The Future panelovou diskusi, na níž vystoupili představitelé investičních agentur z České republiky (CzechInvest), Slovenska (Slovak Investment and Trade Development Agency) a Polska (Polska Agencja Inwestycji i Handlu) a představitel maďarského velvyslanectví v Praze.

Zástupci všech čtyř zemí se shodli na tom, že je potřeba podporovat investice s vyšší přidanou hodnotou, systém duálního vzdělávání a spolupráci firem s vědeckými institucemi. Patrik Reichl (vlevo), pověřený řízením agentury CzechInvest, přiblížil, jaké změny přináší novela zákona o investičních pobídkách. Česko podle něj přechází od podpory takzvaných montoven k investicím s vyšší přidanou hodnotou, které se zaměřují na vědu a výzkum a které mají potenciál zvýšit kvalitu života lidí přímo v místě investice.

Foto: CzechTrade, MPO

Druhý den veletrhu zorganizoval CzechTrade dvě exportní konference. Ta dopolední byla zaměřena na Velkou Británii a Francii, ta odpolední na Kazachstán, Ukrajinu a Ázerbájdžán. Zahraniční zástupci CzechTradu společně s ostatními přednášejícími poskytli komplexní pohled na jednotlivé země a představili českým exportérům aktuální exportní příležitosti.

Foto: CzechTrade, MPO

V prostorách české národní expozice proběhl Meeting Point CzechTrade. Na sto podnikatelů konzultovalo své exportní plány s vedoucími dvaceti zahraničních kanceláří CzechTrade. Nechyběl ani prostor pro konzultace k projektům spolufinancovaným z fondů EU (Design pro export a společné účasti na zahraničních veletrzích) či z Klientského centra pro export.

Ministr Karel Havlíček společně s Ivanem Kameníkem z indické pobočky CzechTrade a zástupci AMSP a firmy LIKO-S prezentoval v seminární části národní expozice unikátní projekt Czech Industrial Cluster. Klastř v metropoli Bengalúru se stává základnou pro české firmy, které tím získávají halové a kancelářské prostory, laboratoře či výzkumná pracoviště přímo v srdci Indie.

Na největším obchodním veletrhu v Číně bude Česko partnerskou zemí

Na počátek listopadu se v Šanghaji chystá druhý ročník dovozního veletrhu China International Import Expo. Na akci se představí čtyřicítka českých firem ve dvou společných expozicích.

Přesně po roce otevře podruhé své brány největší čínská akce svého druhu, veletrh CIIE neboli China International Import Expo. Potrvá od 5. do 10. listopadu a v Šanghaji se na něm sejdou ti, kteří nevidí v odhadovaném dovozu zboží a služeb na čínský trh ve výši 40 bilionů dolarů v následujících 15 letech jen statistiku, ale také obchodní příležitost.

Už vloni bylo v Číně datum 5. listopadu spojeno s hlavní událostí roku. Veletrh se otevíral za přítomnosti dvacítky hlav států, mezi nimiž nechyběli ani čínský prezident Si Ťin-pching a český prezident Miloš Zeman. Jednalo se o nový koncept výstavy zaměřený na zahraniční zboží a služby určené pro dovoz na čínský trh. Akce kolosálních rozměrů proběhla na celé ploše největšího výstaviště na světě (National Exhibition and Convention Center) a pokrývala veškeré oblasti od strojírenství přes spotřební zboží až po potraviny a zemědělské produkty.

Podle oficiálních statistik se loni šestidenního veletrhu zúčastnilo přes 3600 firem a přes milion návštěvníků ze 172 zemí světa, přičemž výsledkem by měly být uzavřené kontrakty v hodnotě 57,8 miliard dolarů. CIIE je vhodným nástrojem, kterým se čínské politické vedení snaží demonstrovat světu, že se čínský trh otevírá mezinárodnímu obchodu a že Čína je připravená zaujmout roli lídra ekonomické globalizace.

BEZ RŮŽOVÝCH BRÝLÍ

Přestože veletrh navenek doprovází velkolepá prezentace, pro správné nastavení očekávání z pohledu účastníků je nutné použít realistickou optiku. Čína by k pořádání takto velké akce nepřistoupila, pokud by tím v první řadě nepodporovala své vlastní zájmy v oblasti zahraniční politiky. Kromě nich jde rovněž o budování dobrého image vládnoucí komunistické strany před domácím publikem. Na ekonomické úrovni je potom snahou stimulovat spotřebu dovozem nových a kvalitnějších druhů zboží a služeb s cílem posílit ekonomický růst.

Zároveň nelze popřít, že zkušenosti mnoha zahraničních firem, včetně těch českých, nereflktují onu

deklarovanou otevřenost trhu a řada z nich v Číně stále naráží na strukturální překážky v dovozu i podnikání. CIIE má pomoci tento obraz Číny vylepšit. I s tímto vědomím však stále platí, že Čína je obrovským trhem, jehož možnosti a potřeby se do budoucna budou dále rozvíjet, čehož mohou využít exportéři napříč celým spektrem průmyslových oborů.

Navíc Čína patří mezi země, kde byznys a politika nejsou dvě oddělené kategorie. Viditelná přítomnost na politicky exponovaném CIIE podnikatelům přináší bonusové body, které mohou sehrát významnou roli v klíčových momentech při navazování vztahů s čínskými partnery. Naopak úplná neúčast země může být vnímána jako politický nezáměr o prohlubování spolupráce a takto se později negativně promítnout i do obchodních aktivit konkrétních firem.

Právě tento faktor otevírání a zavírání dveří na čínský trh bralo v potaz Ministerstvo průmyslu a obchodu, když se jako gestor české účasti rozhodlo získat pro ČR status partnerské země druhého ročníku CIIE a znovu vytvořit pro české firmy možnost bezplatné prezentace. Bylo by pochybitelně naivní předpokládat, že jedna či dvě účasti na nové dovozní výstavě samy o sobě zvrátí negativní bilanci česko-čínské obchodní výměny, kde v jednoduchém vyjádření dovozy z Číny převyšují český export zhruba desetinásobně a kde celkové saldo v roce 2018 činilo 512 miliard korun v neprospěch ČR. Pokud má však Česko zájem s touto nelichotivou situací něco dělat, ryze dovozně zaměřené CIIE se k tomu vysloveně nabízí.

ZEMAN ZAHRÁL NA „PREZIDENTSKÝ KLAVÍR“

Jedním z nejvýraznějších momentů prvního ročníku CIIE byla hra

Oficiálním maskotem čínského veletrhu se stala – jak jinak – panda.

Foto: MPO

Foto: MPO

Šanghajský areál je v současnosti největším výstavištěm na světě.

prezidenta Miloše Zemana na klavír Petrof s čínským prezidentem a ruským předsedou vlády za zády. Bohatě mediálně pokrytá událost přiváděla do české národní expozice i v dalších dnech zástupy zájemců a zvědavců dožadujících se „prezidentského klavíru“.

Úspěch firmy Petrof, u níž se čínský odbyt podílí na více než třetině celkových tržeb a jejíž značka je již v Číně dobře známá, však nevznikl ze dne na den šťastnou náhodou. Klí-

Petrof se již léta každoročně účastní jako největší český vystavovatel veletrhu hudebních nástrojů Music China v Šanghaji, v Číně má zřízenou svou lokální kancelář, zástupci vedení společnosti pravidelně cestují do Číny na jednání s obchodními partnery a firma organizuje napříč čínskými městy koncertní turné a další kulturní aktivity. První ročník CIIE ukázal, že i tohoto nového konceptu umějí zatím efektivně využívat spíše zavedené firmy, které již s čínským trhem mají zkušenosti jako Petrof nebo Škoda Auto. V řadě případů to jsou lokální čínští partneři, kteří s vědomím politického rozměru CIIE projevují zájem o prezentaci jako první, a české firmy se dávají do pohybu až na základě jejich impulzů.

ZEMĚ PRO BUDOUCNOST A JEJÍ KŘIŠŤÁLOVÉ SKVOSTY

Jako jedna z partnerských zemí bude Česká republika na CIIE výrazně vidět. Národní expozice nabídne možnost představit ČR v novém světle jako zemi pro budoucnost s inovačním potenciálem a špičkovými technologiemi, po nichž v Číně s postupujícím časem roste poptávka.

Vedle tradičního českého národního stříbra proto letos dostanou prostor také biotechnologie, nanotechnologie, optické přístroje, lasery nebo ultralehké letadlo držící světový rychlostní rekord. Vzhledem k velkému zájmu čínského trhu o český křišťál Ministerstvo průmyslu a obchodu rovněž zrealizuje společnou expozici v komerční části výstavy, kde se představí přední zástupci českého sklářství a designu. Obě expozice připravuje ministerstvo stejně jako v loňském roce ve spolupráci s agenturou CzechTrade. Čeští i místní zaměstnanci agentury budou na veletrhu přítomni a připraveni firmám asistovat. Případné dotazy týkající se čínského trhu lze adresovat na jednu ze čtyř kanceláří CzechTrade v Číně.

Přestože obě české expozice, v nichž dostane prostor pro prezentaci čtyřicítka firem, jsou pro letošek již naplněné, další firmy se zájmem o čínský trh stále mají šanci přihlásit se do podnikatelské mise organizované Svazem průmyslu a dopravy ČR, která bude doprovázet českou oficiální delegaci na zahájení CIIE. ✖

Miroslav Scheiner
Odbor řízení exportní strategie a služeb
Ministerstvo průmyslu a obchodu

Podle statistik se loni šestidenního veletrhu zúčastnilo přes 3600 firem a přes milion návštěvníků ze 172 zemí světa.

čem k proniknutí na čínský trh a vybudování si pevné pozice je v první řadě vytrvalé úsilí. Zúčastnit se jedné akce, vystavit tam své výrobky a rozdat vizitky nestačí, ani pokud to je na akci jako CIIE. Konkurence na čínském trhu je silná a výsledky se nedostaví bez důkladné přípravy, časté osobní přítomnosti, systematického budování vztahů s partnery a posilování povědomí o značce.

Veletrhy v zahraničí se státní podporou

14. - 16. 1. 2020 **MPO**

Euroguss

Norimberk, Německo

13. ročník největšího veletrhu, který se zaměřuje na slévárství. Vystavovatelé budou prezentovat novinky rovněž v oblasti zpracování neželezných kovů. Jedním z mnoha témat, která veletrh řeší, je rychlá výroba prototypů a nové metody testování materiálů.

Kontakt: Vlastimil Janecký, janecky@mpo.cz

18. - 20. 2. 2020 **CT**

Agro Animal Show

Kyjev, Ukrajina

Moderní technologie chovu a krmení zemědělských zvířat, nová zařízení pro rostlinnou výrobu, zahrádkářství, logistiku nebo novinky ve skladování zemědělských plodin a obilí.

 Kontakt: Martina Paříková,
 martina.parikova@czechtrade.cz
 tel.: 725 962 110

18. - 20. 2. 2020 **CT**

G PEC

(v rámci projektu NOVUMM)

Frankfurt nad Mohanem, Německo

Největší specializovaný veletrh v Evropě pro policejní a bezpečnostní orgány zahrnuje vybavení a zařízení v oblasti veřejné a vnitřní bezpečnosti a vymáhání práva.

 Kontakt: Jaroslava Pacáková,
 jaroslava.pacakova@czechtrade.cz
 tel.: 224 907 545

20. - 23. 2. 2020 **CT**

Bauen & Energie Wien

Vídeň, Rakousko

Každým rokem veletrh poskytuje vystavujícím firmám obchodní příležitosti ve stavebnictví a energetice a jeho oblibu potvrzuje rekordní počet návštěvníků i nákupčích.

 Kontakt: Markéta Šebelová,
 marketa.sebelova@czechtrade.cz
 tel.: 724 966 518

Foto: Shutterstock.com

3. - 5. 3. 2020 **MPO**

Middle East Electricity

Dubaj, Spojené arabské emiráty

Akce se zaměřuje na energetiku. Tentokrát se veletrh bude věnovat zejména digitalizaci a obnovitelným zdrojům.

 Kontakt: Vlastimil Janecký,
 janecky@mpo.cz.

30. 3. - 3. 4. 2020 **MPO**

TUBE

Düsseldorf, Německo

Veletrh nabízí prezentaci všem firmám, které se orientují na výrobu potrubí nebo drátů. Čeká se 1200 vystavovatelů a návštěvníků ze 130 zemí.

Kontakt: Věra Fousková, fouskovav@mpo.cz.

1. - 4. 4. 2020 **CT**

AERO Friedrichshafen 2020

(v rámci projektu NOVUMM KET)

Friedrichshafen, Německo

Přední evropský veletrh leteckého průmyslu prezentuje nejnovější produkty a technologie pro ultralehká letadla a kluzáky, proudová letadla, helikoptéry či letadla na elektrický pohon.

 Kontakt: Eva Novotná, eva.novotna@czechtrade.cz
 tel.: 224 907 512

Exportní vzdělávání CzechTrade

31. 10. **PRAHA**

Využití e-mail marketingu k automatizaci obchodních procesů

Na semináři se účastníci naučí efektivně pracovat s nástroji pro e-mail marketing a pomocí toho pak zautomatizovat rutinní obchodní procesy: vytvořit nástroj pro sběr kontaktů online, připravit e-mailovou kampaň včetně grafické šablony nebo zautomatizovat pozvánky na akce.

Cena: 1200 Kč

5. 11. **ZLÍN**

Příležitosti českých exportérů v Itálii a Nizozemsku

Exportní fórum bude zaměřeno na obchodní příležitosti, tipy pro úspěšný export, oslovení potenciálních byznysových partnerů a obchodní i kulturní zvyklosti v Itálii a Nizozemsku.

Cena: zdarma

12. 11. **PRAHA**

Obchodujeme s Čínou, e-commerce

Seminář nabídne informace potřebné k tomu, aby mohl exportér využít silných i slabých stránek čínské ekonomiky pro svůj byznys. Dozví se, jak uzpůsobit marketing produktu čínským poměrům nebo jak sestavit smlouvu s čínským dodavatelem.

Cena: 1200 Kč

14. 11. **HRADEC KRÁLOVÉ**

Online expanze na německý trh: Jak na online marketing

Seminář přináší čtyři tematicky ucelené bloky: e-commerce v Německu, online marketing v Německu, online marketing versus běžné marketingové nástroje, moderovaná diskuse s účastníky a představení příkladů na webech vybraných účastníků.

Cena: 1000 Kč

CT

Agentura CzechTrade organizuje české účasti na mezinárodních veletrzích – přehled viz

CzechTrade zajistí firmám společnou expozici a podpoří zvýšení zájmu o české vystavovatele ze strany zahraničních obchodních partnerů. Malé a střední firmy mohou na svou prezentaci čerpat finanční podporu v rámci projektu NOVUMM a NOVUMM KET.

MPO

MPO pořádá české oficiální účasti na veletrzích v zahraničí – přehled viz

Informace o seminářích a konferencích naleznete na
www.exportnivzdelavani.cz nebo
www.czechtrade.cz/kalendar-akci

ČESKÁ BANKA PRO ČESKÝ EXPORT

- Státní specializovaná bankovní instituce, součást systému státní podpory exportu a ekonomické diplomacie.
- Financuje český export, pomáhá budovat povědomí o České republice v zahraničí, posiluje konkurenceschopnost českých firem.
- Zaměřuje se na teritoria s velkým potenciálem, na těžko dostupné, ale rychle rostoucí trhy. Napomáhá diversifikaci českého exportu.
- Umožňuje financování exportu všech typů výrobků, služeb a technologických celků. Poskytuje českým firmám know-how o zahraničních trzích.
- Individuálně přistupuje k potřebám exportérů a nabízí široké portfolio finančních produktů. Dokáže vyhovět potřebám malých firem.
- Pomáhá českým firmám od roku 1995.

PRODUKTY

PŘEDEXPORTNÍ ÚVĚR

- Předexportní úvěr na vývoj
- Úvěr na financování výroby pro export

TRADE FINANCE

- Odkup pohledávek s regresem
- Odkup pohledávek bez regresu s pojištěním
- Bankovní záruky
- Dokumentární platby

DODAVATELSKÝ/ODBĚRATELSKÝ ÚVĚR

- Vývozní dodavatelský úvěr
- Vývozní odběratelský úvěr

ÚVĚR NA INVESTICE

- Úvěr na investice v zahraničí
- Vývozní odběratelský úvěr

Spolupráce s předními českými designéry nám
umožnila prosadit se na vietnamském trhu.
Hana Velátová, VAVEX

ČESKÉ DESIGNOVÉ TAPETY

VELKÝ ÚSPĚCH NEMUSÍ BÝT VÝSADOU JEN TĚCH NEJVĚTŠÍCH

Agentura CzechTrade pomáhá při vstupu na zahraniční trhy nejen velkým českým exportérům, ale její služby v oblasti exportu jsou snadno dostupné také *malým a středním firmám*. Projekt Design pro konkurenceschopnost efektivně propojuje designéry s výrobními podniky s cílem posílit hodnotu a podpořit konkurenční výhody jejich výrobků.

- Individuální služba designéra
- Adresář designérů
- Propagace na zahraničním veletrhu